

BRITU MINISTRIS APIE RUSU KOLONIJAS

KAS ĮVEDĖ VALDŽIĄ: RUSŲ TANKAI AR PATYS LIETUVOS GYVENTOJAI?

Sunkus Kremliaus istorikų uždavinys
— klastoti dar neseną istoriją

Praėjusių metų gale Lietuvoje buvo ypatingai sustiprintos pastangos Lietuvos žmonėms įtikinti, kad bolševizmas neva visada buvęs "visos Lietuvos liaudies svajonė", ir kad 1) jau 1918-19 metais toji "liaudis" buvusi beveik visoj Lietuvoje sukūrusi vadinamąją "tarybų valdžią", kuri tik užsienio kapitalistų pagalba buvusi "laikina sužlugdyta" ir 2) 1940 metais vėl neva "pati Lietuvos liaudis" tą "tarybų valdžią" Lietuvoje atkūrusi...

Atitinkamai "istorijai" sukurti buvo sumobilizuoti visi gabesnieji lietuviai komunistai bei savanoriški ar net ir priverstiniai jų sankeleiviai. Jų visų pastangų vaisiams patikrinti, įvertinti bei galbūt atitinkamai pataisyti gruodžio 26 d. Mokslių akademijoje Vilniuje buvo sušaukta tam tikra konferencija, kurioje vyriausias komunistų partijos veikimo Lietuvoje istorikas R. Šarmaitis pasisakė, kad visos tos pastangos nukreiptos ypač prieš emigracijoje esančius lietuvių istorikus, tebetiegančius, jog, tariant paties Šarmaitio žodžiais — "tarybų valdžia į Lietuvą buvusi atnešta Raudonosios Armijos" ir nieko nesakančius "apie pačių Lietuvos darbo žmonių kovą dėl tarybų valdžios"...

Tokiems teigimams "sugriauti" Šarmaitis, turbūt remdamasis archyvuose rastais užsiminimais apie 1918-19 metais iš Rusijos Lietuvon atklydusių agitatorių įvairius bandymus "skelbti revoliuciją", tvirtino, kad "tarybų valdžia" veikusi (!) net Kaune, Kalvarijoje, Kazlų Ridoje "ir kitose Lietuvos vietose, kur Raudonoji Armija 1919 metais iš viso nėra buvusi". (Tiesa, 1968 m. gruodžio 27).

Šarmaitio "faktai"

Pats Šarmaitis tokį "faktą" įvertino, kaip "nereikalaujantį netgi istoriko ar politiko komentarų". Iš tikrųjų, ir be komentarų aišku, kad Kaune ir visur kitur, kur dar nebuvo išlinkę raudonarmiečiai, veikė Lietuvos valdžia, ir ten neveikė jokia kita valdžia, — nebent "valdžios veikimu" būtų laikomi ne tiek gausių, kiek pretenzijų agitatorių paskiri šen ar ten pasireikimai. Lietuvos valdžia iki tų pačių metų vasaros pabaigos sugėbėjo išstumti raudonarmiečius ir iš visos Lietuvos. O kur neliuko raudonarmiečių, ten neliko ir jokios "tarybų valdžios", kurios, neskaitant iš Rusijos atsikusių raudonarmiečių, Lietuvoje niekas negynė. O tačiau R. Šarmaitis apie tą neva be rusų durtuvų paramos "tarybų valdžios veikimą" kalbėjo po mokslių akademijos skraiste vykusioje konferencijoje, kur dalyvavo asmenys, be abejo žinantieji daugiau kaip koki nors pradinį mokyklų "pionieriai". Ten buvo, pavyzdžiui, prof. J. Matulis, prof. A. Žukauskas ir "mokslių akademijos istorijos instituto moksliniai bendradarbiai, aukštųjų mokyklų dėstytojai ir aspirantai, visuomenės ir kultūros veikėjai, spaudos darbuotojai, studentai"...

Betgi, nors ir sunkiai paslepiamais raudonais siūlais bandoma užsiūti Kremliaus valdovų ginkluotos intervencijos Lietuvoje kaip 1919, taip ir 1940 metų, to užsiuvinėjimo tikslas gali būti įgailniui pasiekiamas, jeigu iš laisvės dar uoliau, negu ligšiol, nebus primenami kaip

Pagerbtas J. Lingis šokių vadovas

Gruodžio 30 d. Vilniuje buvo viešai pagerbtas Juozas Lingis, dabar "Lietuvos" vardu vadinamo (muziko J. Švedo išugdyto) ansamblio choreografas-baletmeisteris. Jam tą dieną suėjo 50 metų amžiaus. J. Lingis įstojo į ansamblių 1941 metais, kaip vienas iš šou-selėjimu Lingis atlikęs panašaus lygio darbą, kaip Švedas tautinių instrumentų muzikos galviniu.

MIAMI. — Naujasis Amerikos keleivinis lėktuvas buvo nukreiptas ginkluoto pėratų į Kubą su 20 keleivių.

Pietų Vietname, Kambodijos pasienyje dar yra užsilikusių šiaurės Vietnamo komunistų. Jie turi apkasus tankiuose gumos medžių miškuose. Paveiksle matome Amerikos karių, einančius priešais ieškoti.

PERNYKŠČIŲ METŲ KOVOS VIETNAME PAREIKALAVO LABAI DIDELIŲ AUKŲ

SAIGONAS. — Šeštadienį Pietų Vietname komunistai pertraukė įsivyravusių mūšių pertrauką ir apšaudė iš minosvaidžių 28 Pietų Vietnamo miestus, kaimus ir kariuomenės bazines. Didžiausi nuostoliai buvo padaryti Pietų Vietnamo kariuomenės apmokymo centrui netoli My Tho, kur buvo sužeisti 93 kareiviai. Iš viso šiame puolime buvo 17 užmuštų ir 144 sužeisti.

Pietų Vietnamo vyriausybė paskelbė praėjusių metų karo rezultatus. Per metus kovose žuvo 17,486 vietnamiečiai ir 14,693 amerikiečiai ir kiti laisvojo pasauliai padaryti komunistų kariuomenėi. Per praėjusius metus komunistai kiekvieną dieną neteko po 523 kareivius. Jų iš viso žuvo 191,887.

Pernai iš šiaurės Vietnamo į pietus atsikūrus buvo 151,000 kareivių. Vietinės Viet Congo jėgos sumažėjo, nes sąjungininkai paėmė 21,050 vyrų į nelaisvę ir 17,597 komunistai dezertavo ir pasidavė Pietų Vietnamo jėgoms. Nežiūrint didelių komunistų nuostolių, šių metų pradžioje jų jėgos Pietų Vietname siekia 300,000 vyrų.

Spaustuvinių mašinos iš Rytų Vokietijos

Komunistų partijos laikraščių ir žurnalų leidykla Vilniuje pirkto ryteščių Vokietijoje dvi naujas spaustuvines mašinas: keturių spalvų ofsetinę ir lakavinę. Po Naujų Metų žada išleisti žurnalus "Iakutais", atseit, gražiau žvilgančiais (į užsienių leidinių panašesniais) viršeliais.

Jau ne pirmas kartas partijos valdžios monopolio pagrindais valdomos spaustuvės Lietuvoje pasigiria "nauja technika" ir įtikinėja savo leidinių pirkėjus, kad jų spausdinimo kokybė esant kažin ar tik ne pati tobuliausia pasaulyje... Bet pastaraisiais metais ir Lietuvoje jau pasitaiko nemaža progų pamatyti bei pavartoti iliustruotų leidinių iš Vakarų Europos ar Amerikos. Palyginimui įtikina, kad "tobuliausios pasaulio" gaminiai dar gana ilgas kelias iki geresniųjų vakarietiškių (ypač šveicarų, italų) leidinių kokybės. Didžiausia dabartinių Vilniaus ir Kauno spaustuvinių bėda yra ne "la-

Izraelio lėktuvai puolė Jordana

TEL AVIVAS. — Izraelio aviacija du kartus puolė Jordano kariuomenės pozicijas po to, kai iš Jordano partizanai apšaudė Izraelio pusę. Jordanas patvirtino tuos puolimus ir pranešė, kad žmonių aukų nebūta. Šiais metais jau penkis kartus Izraelis pasiuntė į Jordana savo lėktuvus.

Per praėjusius metus nuo arabų puolimų žuvo 235 izraelitai. Tai nėra dideli nuostoliai, kaip parėškė Izraelio kariuomenės štabo viršininkas generolas Haim Barlev. Automobilų nelaimėse Izraelyje žuvo du kareiviai. Generolas pridėjo, kad Izraelis dabartinę padėtį gali išlaikyti be pabaigos. Politinė, karinė ir ekonominė kova, kaip ji vyko 1968 metais, Izraeliui esanti pakeliamą.

Egipto laikraštis Al Ahram rašo, kad Izraelis neturi lėšų ir jėgų pasigaminti atominę bombą, tačiau jai jam tai pavyktų, arabai tuoj surastų būdą jėgos balansą atstatyti savo naudai.

kavimo", o tikslumo (precizijs) stoka visos eilės kitų techninių darbų atlikime, ypač spalvų sutapdinime. Iš daugumo jų spalvinių iliustracijų pakraščiai vis kyšo bent viena koline pusę milimetro į šalį "nušlydusi" spalva, ir iliustracijose, žinoma, stinga to ryškumo, kuriuo tiesiog stebina tikrai tobuli leidiniai.

Ne kartą buvo gėrėtasi, kad spaustuvės nuolat papildomos naujomis "tėvyninėmis" (tai yra, rusų darbo) mašinomis. Šiuo atveju ryžosi įsigyti vokiečių darbo mašinų.

Rusų manevrai Čekoslovakijoje

PRAGA. — Čekoslovakija pasiskyrė generolą Martiną Korbėlą būti ryšių karininku tarp Čekoslovakijos vyriausybės ir sovietų okupacinės kariuomenės. Jis spaudos konferencijai pareiškė, kad įvairūs incidentai tarp čekų ir rusų kareivių atsiranda daugiausia alkoholio įtakoje.

Generolas Korbela pranešė, kad sovietų kariuomenė greit turės Čekoslovakijoje manevrus. Jie tačiau nerištinai su amerikiečių manevrais Vokietijoje, netoli Čekoslovakijos sienos.

Pragos spauda rašo apie naujus rusų kariuomenės judėjimus Čekoslovakijoje. Sakoma, kad kai kurie fabrikai yra užimti rusų kariuomenės, kuri bandanti užkirsti kelią darbininkų protesto streikams ir kitiems neramumams.

Darbininkų nepasitenkinimas pataikaujančia valdžios politika sovietams pasireiškė spausdintuvės darbininkų unijoje. Ji atsiskė spausdinti naują komunistų partijos biuro leidžiamą žurnalą, nes jo turinys esąs nesuderinamas su sausio mėnesio 1968 metų paskelbtomis partijos reformomis.

Amerikiečiai apie prof. Igną Končią

Praėjusio gruod. sekmadieniam Waterburio (Conn.) dienraščio The Republican priede ištisi keturi puslapiai buvo paskirti iliustruotam straipsniui apie prof. Igną Končią ir jo medžio drožinius. Nuotraukose parodyti penki prof. Končiaus kūriniai (vienam iš jų paskirtas visas priedo pirmasis puslapis), o straipsnyje papasakoti tų kūrinių autorius ryškiai biografinių bruožai, susieti ir su Lietuvos šio šimtmečio svarbiausios istorijos postikiais.

SAN JOSE. — Prie Panamos sienos vyriausybės priešais, kurie partizanauja iš Costa Ricos teritorijos, apšaudė Panamos kareivių stovyklą ir sužeidė 8 kareivius.

BRITANIJA PAGERINS SANTYKIUS, KAI RUSAI IŠLAISVINS KOLONIJAS

LONDONAS. — Britanijos buvusios kolonijos, dabar susijungusios komonvelto grupėn savo vadų konferencijoje išgirdo gynybos ministerio Denis Healy kalbą, kurioje jis įdomiai palietė ir Sovietų Sąjungos kolonijų Rytų Europoje klausimą. Ministeris Healy pareiškė, kad per ateinančią dešimtmetį Britanija savo karines jėgas atitrauks iš Azijos ir Afrikos ir koncentruos jas Europoje ir jūrose apie Europą. Tas bus daroma norint užtikrinti britų tautos saugumą ir norint išvengti Europoje pasaulinio karo.

Triukšmadariai — į Washingtoną

WASHINGTONAS. — Artinantis naujojo prezidento inauguracijos diena, kairieji triukšmadariai, kurie nesėkmingai bandė išardyti Čikagoje vykusią demokratų konvenciją, dabar bando suorganizuoti Washingtono demonstracijas ir riaušes, kurios pakenktų inauguracijos iškilimams.

Neramumams organizuoja tie patys "Students for Democratic Society" ir "National Mobilization" komiteto vadai: Tom Hayden, Rennie Davis, David Dellinger, Abbie Hoffman, Jerry Rubin ir kiti Amerikos, revoliucionieriai. Jų tikslas ir ši kartą eisenos gatvėse, sutrukdyti judėjimą ir išprovokuoti tvarkos saugotojus — policiją, kad vėliau kairioji spauda ir televizija galėtų triukšmauti dėl policijos "žiaurumo".

Oficialiai šie neramumai turėtų pademonstruoti "amerikiečių solidarumą su Nacionaliniu Vietnamo Išlaisvinimo frontu ir šiaurės Vietnamo liaudimi", — sakoma tų grupių atsisaukime. Įdomu, ar ateinančioji Amerikos vyriausybė irgi nesugebės sutvarkyti šio komunistinio elemento, sudarančio tik mažytę amerikiečių visuomenės dalį.

Sovietai smerkia Kinijos komunizmą

MASKVA. — Sovietų Sąjungos komunistų partijos laikraštis "Pravda" paskelbė ilgą, 5,000 žodžių straipsnį, kuriame nagrinėjama nauja Kinijos komunistų partijos konstitucija. "Pravda" tvirtina, kad ji esanti nekomunistinė. Kinijos partija nebeturinti teisės savęs vadinti komunistų partija. Mao Tse Tungo įvesti partijoje pakeitimai atima jai teisę vadintis komunistų partijos vardu.

"Pravda" rašo, kad naujoje konstitucijoje įvesti monarchijos principai, kurie numato, jog valdžia Kinijoje "pavaldžia Lin Piao", kai pasitrauks Mao Tse Tungas. Šis suardęs Kinijos komunistų organizaciją, ją pakeitęs fanatikais, kurie sudaro militariniai biurokratinę diktatūrą. Tie fanatikai esą ištikimi ne komunizmui, bet tik Mao Tse Tungui.

Stebėtojai galvoja, kad šis naujas sovietų puolimas prieš Kinijos valdžią yra įrodymas, kad šiais metais šaukiamoje pasaulio komunistų konferencijoje Kremliaus vadai bandys praveisti Kinijos pasmerkimą ir pašalinimą iš pasaulio komunistų stovyklos.

VIENA. — Austrijos komunistų partijos narių skaičius sumažėjo 10% ir dabar siekia 32,000. Partija savo atstovų parlamente neturi jau nuo 1950 m.

Gynybos ministeris Healy pareiškė, kad vakarų Europos saugumas bus ir toliau prižiūrimas artimuose ryšiuose su šiaurės Amerika. Toliau jis pridėjo: Bus siekiama didesnio karinio bendradarbiavimo su Europos NATO organizacijos nariais. Šis bendradarbiavimas garantuos Europai stipresnį balsą ir padės pagerinti santykius su Sovietų Sąjunga, kai "ji pagaliau išpildys savo kolonijų laisvės reikalavimus".

Kanados premjeras Trudeau Londone pareiškė, kad Kanada neišeis iš NATO grupės, tačiau ateityje ji vengs ilgalaikių įsipareigojimų Europoje. Kanada svarstanti atimti savo kariuomenės dalinius iš Europos, kai pasibaigs šiais metais 20 metų NATO sutarties galiojimas.

Šią savaitę Belgijoje susirinks NATO gynybos ministeriai, kurie bandys nustatyti, kiek kuriam kraštui reikia turėti kariuomenės ir kiek per ateinančius 5 metus reikia pristatyti ginklų.

Pastatė paminklą E. Galvanauskui

Vėlinių dieną 1968.XI.2 Aix-les-Bains kapinėse, Prancūzijoje buvo pašventintas pilko granito paminklas ant Ernesto Galvanausko kapo.

Paminklas tiek savo dydžiu, tiek originalia forma išsiskiria iš gana nedėkingos bendrų (visų religijų) kapinių aplinkos. Tai sutelktinio darbo rezultatas. Paminklą suprojektavo ir išbaigė skulptorius Antanas Monėys. Akmenį parūpino ir pradinį kalimą atliko Marmoux paminklų dirbtuvė Aix-les-Bains. Projekto finansavimą pasiėmė buvęs Prekybos instituto studentai ir lektorai. Į lėšų telkimo talką įsijungė ir būrys gerbėjų iš visuomenės tarpo. Paminklas turėjo būti šventinamas liepos 24 dieną, minint mirties metines, bet dėl gegužės mėnesio Prancūzijoje vykusio neramumų, negalėjo būti laiku pabaigtas.

Antkapio vidury yra iškaltas įrašas: "Ernestas Galvanauskas, Homme d'Etat Lithuanien (Lietuvos valstybės vyras), 1882—1967", ir antkapio pakrašty: "Tegul saulė Lietuvos Tamsumus pašalina".

Paminklą šventino ir iškilmių reikalais rūpinosi kun. J. Petrošius, Prancūzijos LB pirmininkas. Be velionio anūko Blonde šeimos, kalėjo Marmoux su žmona iškilmėse dalyvavo šie Prancūzijos lietuviai: pulk. J. Lanskonskis, H. Petkūnas, J. ir A. Lapinskai, V. Narbutas, D. Kolbaitis, skulptorius A. Monėys ir P. Klimas.

Vietinė prancūzų spauda pasiskyrė nemažą vietos Lietuvos valstybės vyro nuopelnams atskiriantiesiems Lietuvos valstybei suminėti, o taip pat ir paminklo ir šventinimo iškilmių aprašymams ir nuotraukoms.

RUOŠIASI IV DAINŲ ŠVENTEI

Pasitarime dalyvavo JAV Centro Valdybos ir muzikos atstovai

Pirmojo Teatro festivalio uždanga tik neseniai nusileido; Tautinių šokių šventės dalyviai tebegyvena jos išpildymais, o Kultūros Kongresas ir kiti Lietuvių Bendruomenės užmojai, įvykdyti Laisvės Kovos Metais, jau rikiuojasi prie išpildytųjų darbų. Tačiau, kaip nesustoja upės tekė, nestovi vietoje ir lietuvių kultūrinė veikla. Štai, lapkričio 25 d. LB-nės Centro Valdyba, pirm. inž. Br. Nainio bute, sukvietė pirmą pasitarimą būsimos IV-tos Dainų šventės parengiamiesiems darbams apžvelgti.

Posėdyje dalyvavo LB Centro Valdybos nariai: pirm. inž. Br. Nainys, inž. K. Dočkus, kun. J. Borevičius, S. J. ir St. Džiugas, ALRK Vargonininkų S-gos ir Liet. Muzikų S-gos atstovai: kun. dr. L. Budreckas ir muz. A. Kačanauskas iš New Yorko, muz. Br. Jonušas iš Oniahos. Chicagos vargonininkus ir muzikus atstovavo: Alice Stephens, Balys Chomskis, Antanas Skridulis, P. Armonas, mokyl. choro atst. V. Gutauskas, LB Chicagos apygardos atstovė Irena Smieliauskienė. Spaudą atstovavo žurn. Jurgis Janušaitis, Ant. Gulbinskas ir K. Barzdukas.

C. V-bos pirmin. Nainys įžanginiame žodyje paaikšino, kad šis posėdis yra sukvietas aptarti su muzikos atstovais IV-tos Dainų šventės paruošiamuosius darbus. Dainų šventė numatoma suruošti 1971 metais. Esą susitarta su Kanados LB-nės vadovybe, kad šventės rengėjas bus JAV Lietuvių Bendruomenė. Kanada aktyviai dalyvauja šventėje su choralais, bet praktiškai sunku jai prisidėti administraciniu bei finansavimo darbu. Susirinkusiems pasiūlė pagvildinti tris, šventę liečiančius klausimus: organizacinę struktūrą, dainų šventės pobūdį ir muzikinę komisijos klausimą.

Muzikas Kačanauskas išreiškė padėką Centro Valdybai už iš anksto sukvietimą šio pasitarimo su muzikos atstovais. Iš anksto muzikinių šventės darbų aptarimas ir planavimas įgalina jai geriau pasiruošti ir tinkamiau programą išpildyti.

Visi posėdžio dalyviai aktyviai reikėsi pašnekesyje ir inėšė naudingų pastabų būsimos šventės gerinimui. Pastebėta, kad praityje chorai atvykdavę šventėn silpnai pasiruošę ir

kantatos bei sudėtingesnių dainų išpildymui net trukdydavo. Siūlė rūpintis, kad ateityje chorai būtų gerai pasiruošę išpildyti repertuaro dainas. Jei bent kartą metuose chorai būtų patikrinami, jie jaustų didesnį atsakomumą. O pajutę, kad kas nors jais rūpinasi, būtų jų darbo paskatiniamas. Suvienodinimui, paruoštinai magnetofoninė juostelė ir pasiūsta chorui. Siūlyta šventės chorą suskaldyti į dvi grupes: pajėgesnius kantatai ir sudėtingesnėms dainoms, o su silpnesniais, masiniam chorui, lengvesnio, nuotaikingo žanro dainoms.

Siūlyta rūpestingiau žvelgti į vaikų choras. Skatinti per spaudą ir radiją choro prieauglį iš jaunųjų, nes bažnytiniai chorai silpnėja dėl bažnytinio apeigų reformų. Muz. J. Bertulis pastebėjo, kad jis turįs parašęs vaikų chorams dainų, tik mažai kas į tai atkreipia rimtą dėmesį.

Suskirstymui pajėgesnių ir stipresnių chorų, siūlyta šventės išvakarėse daryti chorų varžybas, skiriant po 10 min. dalyvaujantiems chorui. Buvo siūlymų jungti į chorą kankles ir lietuviškų instrumentų vieneta. Įvairumui, siūlyta įvesti vieną - kitą dainą visiems - chorui ir publikai. Choras galėtų išpildyti ir bažnytinį giesmų. Buvo minčių, šventės įjungti baletą bei tautinių šokių grupę. Šias mintis ir siūlymus, aišku, palikta spręsti šventės ruošimo komitetui.

Visų dalyvių pritarta, kad IV-tos Dainų šventės pirmininką skiria JAV LB-nės Centro Valdyba, o vicepirmininką - Muzikų organizacinę vadovybę. Dainų šventės pirmininkas sudaro administracinį vykdomąjį vieneta, gi skirtasis Muzikų atstovas sudaro muzikinę komisiją. Muzikinės dalies vadovas turi būti muzikas - chorvedys. Dar šią žiemą turi būti sudaromi šventės vykdomieji organai ir paruoštas repertuaras, kad jau ateinanči rudenį chorai galėtų pradėti mokytis.

Muzikos atst. pageidavo, kad D. šventės pelnas būtų skiriamas muzikos ir dainos puoselėjimui. C. V-bos kasininkas inž. K. Dočkus čia pat prašė, kad iš buvusios III Dainų šventės pelno būsimoji Muzikinė komisija gaus iš Centro

Pereity metų lapkričio mėn. 10 d. Amerikos marinai minėjo savo 193 metų sukaktį. Viršuje matome marinius, šokančius per kliūtis. Apačioje kairėje mariniai saugo šiaurės Korėjos sienas, o dešinėje jie patuliuoja Pietų Vietnamo laukuose.

Valdybos 3000 dolerių vaikų muzikos leidiniams, 1500 dol. kantatos išleidimui, o administracinis komitetas gaus 2500 dol. salės nuomavimo ir kitoms pradinėms išlaidoms.

Visos dainų šventės buvo ruošiamos didžiojoje lietuvių kolonijoje, Čikagoje. Pasitarime buvo kalbėta ir IV Dainų

šventės vietos numatymas. Be Čikagos, buvo siūlyta pasvarstyti ir kitas, lietuvių apgyventas, kolonijas. Nutarimo nepadarus, vietos parinkimo klausimas paliktas spręsti LB Centro Valdybai, o išskeltomis mintimis siūlyta pasidomėti kolonijoje, Čikagoje. Pasitarime buvo kalbėta ir IV Dainų

J. Slajus

Amerikoj daugiausia bažnyčias lankančių

Gallup pravesta statistika parodė, kad paprastais šventadieniais Amerikoje praeitais 1968 metais bažnyčias lankė 43 nušimčiai suaugusiųjų žmonių; 1967 metais lankė 45%. Tati rodą, kad nuo 1955 metų bažnyčios lankymas palaipsniui ma-

Maistas ir dantys

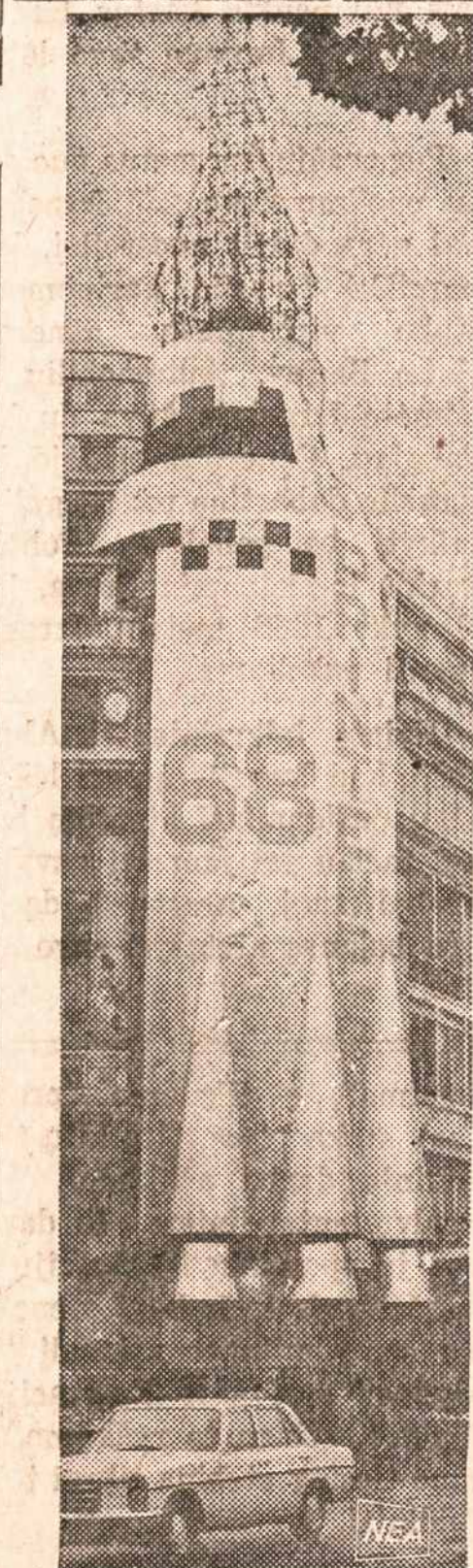
Mokslininkai per daugelį metų mažai tekreipė dėmesio į maistą, sumažindami jo svarbą. Mažai tebuvo kalbama apie mitybą ir joje esančius vitaminus. Bet šandien jau išsamiai įrodyta, kad vien tik nuo blogos mitybos priklauso žmogaus ūgis, ligos ir sveikata. Visa tai tyrimais dabar pilnai įrodyta.

Indijoje per šimtmečius milijonus žmonių kankino daugybė ligų, kurių priežastys nebuvo aiškiai žinomos. Ligoms kelią pastoj Dr. R. McCarrison. Iš Anglijos nuvykęs į Indiją padarė labai daug tyrimų įrodymui, kad sveikatos, ligų ir mitybos gijos tampa viena su kita. Tas viskas gerai jam pavyko ir vėliau britų valdžios buvo gausiai apdovanotas ir paraukštintas.

Bedirbant medicinos srityje, jam kilo mintis, kodėl šiaurinės Indijos Sich ir Pathan kilmės vyrai yra aukšto ūgio, sveiki ir tvirti, o Radraso kilmės gyventojai Pietinėje Indijoje maži, silpni ir ligoti.

Siaurinės Indijos gyventojų mityba susidėjo iš tokio maisto: rūgštus ir saldus pienas, žalios daržovės, kviečių duona ir sviestas. Pietinės Indijos žmonių mitybą sudarė: džiovinta žuvis, raudoni pipirai, ryžiai ir vanduo. Pirmųjų mityba gera, antrųjų - prasta. Mitybų skirtumas atkreipė Dr. McCarrison dėmesį. Jis ryžosi ne tik save, bet ir visą pasaulį įtikinti, kad tik mityba nustato žmogaus ūgį, tvirtumą ir sveikatingumą.

Įrodymai jis padarė daug vietinių narvelių, į kiekvieną įleido po porą baltų žiurkių, suskirstė jas į tris grupes ir gimusius žiurkičius maitino skirtingu žmonių maistu. Pirmosios grupės žiurkičiai, maitinami geru maistu, buvo dideli, sveiki ir turėjo šviesius, žibantių plaukus. Antrosios grupės žiurkičiai buvo visai maži ir nuskurę. Trečiosios grupės žiurkičiai buvo vidutiniai. Buvo sunku patikėti, kad maistas galėtų padaryti tokį stebuklą. Toki maisto tyrimai buvo daryti ne tik Indijoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose. Tad pilna žodžio prasme, galima pasakyti, kad

Dešimtmečius žiemos švenčių metu prancūzai savo krautuves puošdavo eglaitėmis, o praejusiu švenčių metu Paryžiaus centre krautuvės papuošalo buvo amerikiečių raketa. Aiškiai matyti, kad laiko dviasla daro įtakos puošimo papročius.

žėja: 1955 ir 1959 metų statistika rodė, kad tuomet bažnyčias lankė 49 nušimčiai, tačiau mažiausias lankytojų nušimtis buvo 1940 metais tik 40 nušimčių. Bendrai katalikų tarpe bažnyčių lankymas Amerikoje per 10 praeity metų sumažėjęs 9 nušimčiais, o protestonų 5 nušimčiais. Daugiausiai liovėsi bažnyčias lankę amerikiečiai ankstybos brandos metais. Bet Gallup nustatė, kad vienuolikos kraštų tarpe Jungtinės Valstybės parodė didžiausią bažnyčias lankančiųjų nušimtį.

Kiek kitur bažnyčias lanko?

Iš kitų kraštų gauti tokie skaičiai: Olandijoje lanko 42%, Austrijoje, 38, Šveicarijoje 30%, Graikijoje (Atėnuose) 28%, Vakarų Vokietijoje 27%, Prancūzijoje 25, Urugvajuje (miestuose) 24, Norvegijoje 14, Švedijoje 9, Suomijoje 5 nušimčiai.

Pasauliečiai tvarkys Fordham universitetą

Vienuolikos tūkstančių studentų jėgų Fordham univer-

sitetas pertvarkė savo valdomąjį organą - tarybą taip, kad pasauliečiai turėtų daugumą. Iki šiol visa taryba buvo sudaroma iš 9 kunigų jėzuitų; gruodžio 17 d. persitvarkymu taryba turi 15 narių pasauliečių, iš jų kai kurie net nekatalikai, ir 11 kunigų. Švietimo ir auklėjimo politiką nustatysias universiteto senatas, sudarytas iš to universiteto studentų, fakulteto narių ir administracijos.

Olandų kunigai prašo leisti kunigams vesti

Grupė iš 73 Haarlem ir Rotterdam dioclezijos kunigų įteikė savo vyskupams prašymą, kur parapilonai pritaria, leisti vedusiems kunigams pasiilkti savo pareigos. "Pagal sąžinę, mes negalime ilgiau tylėti, kadangi daugelis kunigų turi konkrečius planus neužilgo apsisvesti tebeapsilikdami savo pareigose ir kadangi mes negalime leisti paaugoti dar daugiau savo kolegų persenusiai ir atgyvenusiai Bažnyčios struktūrai", rašoma kunigų pareiškimė.

PASIJUDINKITE DABAR

PRIE DIDŽIAUSIU DIVIDENDŲ!

4.75%

paprastose taupymo
sąskaitose laikomiesiems
pinigams

5.25%

metiniams investavimo
bonams mažiausiai
\$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

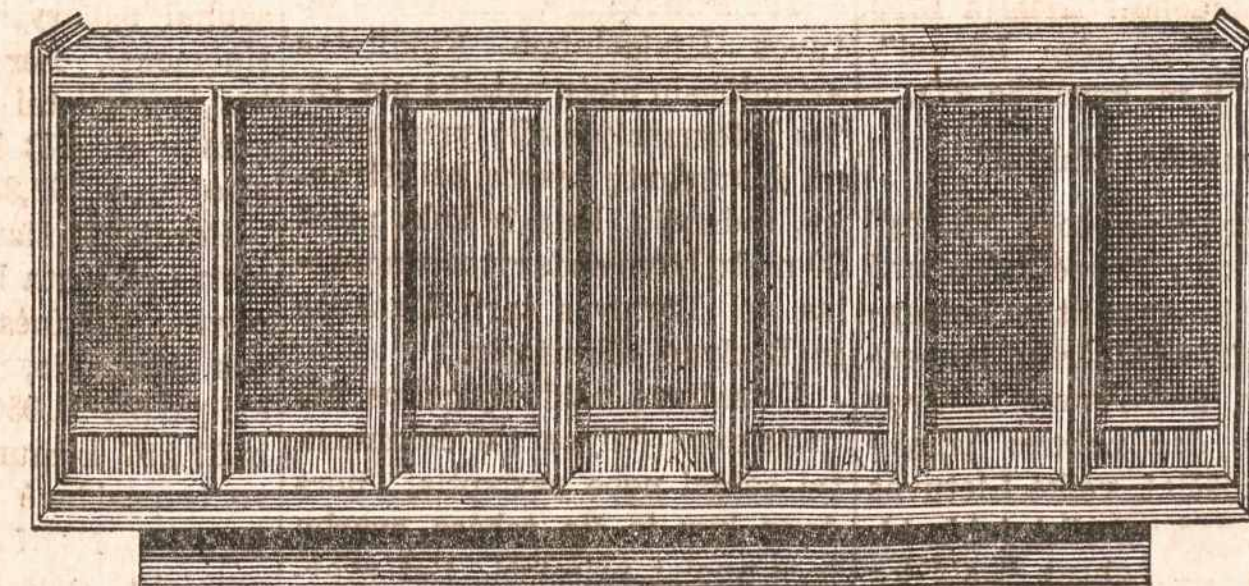
Daugiau negu pusšimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausias saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

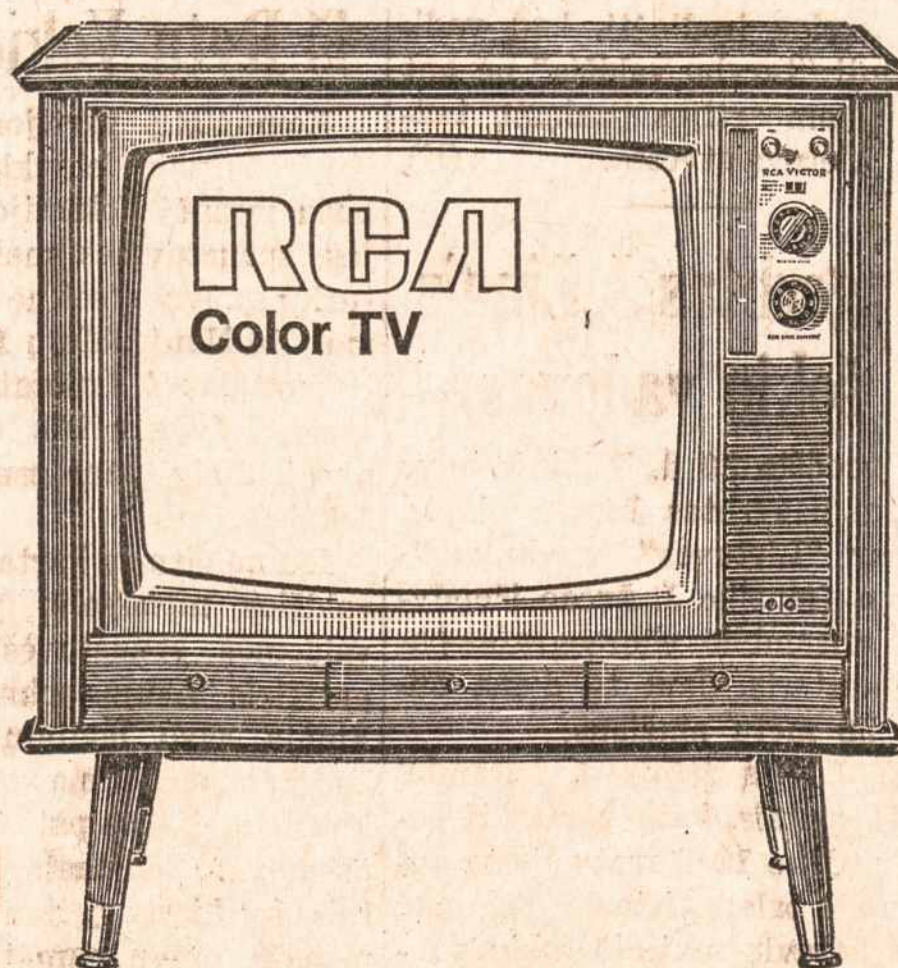
RCA Stereo

brings you
Realism that Rivals
the Concert Hall

The VILLANOVA Model VLT62

A masterpiece of styling and engineering. Solid State 150-watt peak power amplifier drives eight matched speakers. RCA's finest FM-AM-FM Stereo tuner features push-button function selection. Mark I Studiomatic changer with diamond stylus.

A size

Big-screen
color in a
compact
consolette

Thrill to brilliant, breathtaking Color TV with this budget-priced beauty. High-performance New Vista® 25,000-volt chassis. Automatic chroma control keeps color intensity the way you want in on all channels. Glare-proof picture tube design assures locked-in color purity. Automatic color purifier.

The ASHLAND Model GL-613 23" diag., 295 sq. in. picture

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

2 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - MONDAY, JANUARY 13, 1969

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai, \$6.00
11. Adomas P. Jassas, BUK PALAIMINTAS! \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gusenas, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ, \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orintaite, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bieliniis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 204 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šias knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DANUTĖ IR DANA

"Aukso žiedelį nukaldinti
Ir mano vardelį išmušdinti".
Daina

Vardu Dāna, tariamu jo pirmajį skiemėninį a tvirtagališkai, iš pradžių čia mūsų lietuviškoje šeimoje buvo vadinamas bene vienas asmuo. Vėliau atsirado dar viena kita žinomų Lietuvoje buvusių Danučių, čia vadinamų ar pačių pasivadinusių Dānomis, kaip, irgi, ne dažnai, Biručių — Betomis; Bertomis, Nijolių — Nelėmis; Aldonų — Aldomis; Gražinų — Grasėmis; Rūtų — Ruth; Dalių — Dalilomis; Mildų — Mildred; Aušrų — Oši; Arūnų — Yeron; Stasių — Stelomis ir t. t.

Dabar vis daugiau, ypač pastutinių laikų, pradeda rodytis užaugusių ir mažiųjų mergaičių, vadinamų Danomis, nežinia, ar padarytų iš mūsų tautinio istorinio, literatūrinio vardo Danutės, ar metrikuose užrašytų tiesiog Danos vardu: ne-

lyginant, kaip švystelia vardas Mira (tariamas Maira), Kleopatra, Aida, Laura, Astra, Basia, Liudmila, Slava, Tamara, Dogmara, Renata. Kodėl negalėtų būti ir Svetlana, vietoje lietuviško vardo Šviesa-Sviesutė!

Na, tai kas? Keisdavo ar pasirinkdavo naujus vardus — pavardes tūli senieji ateiviai, nenorėdami išsiskirti iš čia daugelio tautų sudėties, (kiti atsielvindavo atsineštas, buvusias prisegtas svetimas), keičiamie ir mes. O vaikams parinkti — tėvų, krikšto tėvų, tėvukų, močiutų asmeninis reikalas, kai jie, kaip iš jų girdima, pasigrožė čia naujųjų pažįstamų ar literatūros, filmų veikėjų gražiais vardais, parenka tokius gražius vardus savo vaikams ir vaikaitiams.

Vis dėlto, išgirdus ar paskaičius mūsų lietuviškoje bendruomenėje vardą Dana, nejučiomis pagalvoji, ar tai Danutė pakeista į Daną, ar visai kitas vardas, tiesiog skolinys, kaip ir paminėti kiti.

Kaip iki šiol apie vardą Dana nėra buvę viešai prašneka, taip ir dabar neprašnečiau, jeigu tuo vardu nebūtų ateinantį mūsų sceną pirmoji mūsų dabartinės išieivijos lietuviška opera. Sakau dabartinės, nes senoji išieivija vaidino Birutę...

Operos Danos žodinis turinys parašytas St. Santvaro, buvusio nepriklausomoje Lietuvoje valstybės operos solisto, poe-

to, dramaturgo, rados, operų "Libreto" į lietuvių kalbą vertėjo, literatūros kritiko, publicisto, ir dabar tokiu esančio, taigi ne mažo autoriteto.

Jeigu tokiu vardu, kalbamui atveju Dana, pavadinama lietuviška opera visiems matyti ir būti ja veikiamiesiems, tai jau yra viešas, objektyvus, reikalas, duodas teisę visiems savaip atsiliepti taikliai ar ne taikliai. Yra buvę atsiliepti apie pageidaujama matyti scenoje Jūrąte ir Kastytį, Gražiną, Fidelio ir kita.

Nuosirdžiai norėję dar 1968 m. atėjimo į sceną šios operos, už tai spaudoje raše. Kai kas nustebome jos vardu. Žinome, kad vardas nėra kliūtis būti labai geram arba labai prastam tradiciniam ar nauju keliu einančiam lietuviškam veikalui, tačiau jei veikalas vadinamas lietuvišku, tai norėtume, kad jo vardas atitiktų jeigu ne lietuviškumą, tai būtų nors bendrinis visuotinis, bet ne kitos tautos. Dabar, operai tikrai ateinant Danos vardu, mūsų nedidelio būrelio iškota to vardo lietuviškų ar visuotinių šaknų, mėginta pajusti lietuvišką dvasią, bet nerasta ir nepajusta. Tada ragintasi vienas kita rašyti, kartu lūkuriuoti, gal kas iš arčiau prie reikalo esančių viešiau pranešks, parašys.

Mes, tolimesnieji, iš spaudoje užuominų tikrai nespaisome, kokia toji opera — rimta, komiška, tragiška, tragikomiška, būtis ar ne būtis, tradicinė senoviška ar naujoviška! Ką atskleidžia tas vyriausiasis veikėjas? Gal vardas Dana nėra veikėjo besakanti antraštė. Jeigu vardas — ar jis laikomas tautiniu ir kurios tautos, ar visuotiniu. Ar atskiras vardas ar DP stovykloje lietuviškos moters Danutės pasikeitusios į Daną. Ar pagaliau toji Dana lietuvi. Juk stovyklų, tautinių atžvių, daugiausia yra buvusių mišrių. O tautiečių tarp savęs ir tarp tautų — visokių santykių, įtampų. Atitinkamai nenormalias gyvenimo sąlygas, yra buvę ir nenormalių, besipainiojančių su kilniomis idėjomis.

Tai Dana gali būti ir kitatautė, nors ir lenkė, nes tuo vardu ir lenki yra nuo seno girdėti.

Jei ir todėl iki šiol tylėta, tai dabar tą jau aprintą reikalą vėl nudulkino geras ar blogas dvasios ir laiko balsas. O be jo stuktėlėjo rašyti iš labai toli, tarp ko kita, atsistojai, čia pridėta foto nuotrauka. Nuotraukos atsiuntimas kalba už tai, kad dėl to vardo šoks toks šlamėjimas, dramaturgo, rados, operų "Libreto" į lietuvių kalbą vertėjo, literatūros kritiko, publicisto, ir dabar tokiu esančio, taigi ne mažo autoriteto.

Kansas kolegijoje studentė Elaine Hood pasidarė sau žeminį palta iš plastikinių rankenėlių, kuriomis buvo nešamos 6 alaus skardinių dėžutės. Visi tvirtina, kad studentė buvo originali. Praeiviai atkreipia dėmesį į nepaprastą palta.

mas vis dėlto yra. Šlamėjimas dėl jo, jeigu taip manoma, lietuviškumo, visuotinum, tariant tinkamumo ateinančiai lietuviškai operai ar iš viso lietuviškam žodiniam reikalui.

Danos vardo neužtinkame mūsų mituose, tautosakoje. Juo nėra pavadintų mūsų legendų, padavimų, pasakų, nei vėliau rašytų veikalų — baladžių, dainų, misterijų, apysakų, operų, dramų, romanų... Leiskite priminti nors keletą pavyzdžių. Yra Daiva, Zivilė, Mirga, Milda, Praurimė, Žemynėlė, Zemaite... Gilė...

Danos neatveda nė vėlesnės žodinės, ar kitos kūrybos, autoriai, rašydami tautiniais (ar visuotiniais) pagrindais. Bet pasikviečiama Birutė (opera) Vitolio rauda; Kryžiuočiuose (Sinkevičiaus), Algimante (Pietaris); Pagirėnai (Šimkus); Maironio kūryboje — Danutė; Micevičiaus — Karnavičiaus Gražina; Vaidilutė (Putinas, Aspazija — latvė); Eglė (opera, drama, baletas...)

Tegu vienas kitas pasirodo ir vyriškos giminės. Kunigaikštis Žvainys, Radvila Perkūnas, Šarūnas, Skirgaila. Okupuotoj Lietuvoje — Pilėnai (opera); ta pati Eglė (baletas)...

Kitų tautų — Karalius Egiptas, Ifigenija, Andromacha, Antigone, Odiseja, Samsonas ir Dalila, Joana Dėkietė, Vilijus Telius, Kleopatra, Aida, Rachilė (žydė), Romeo ir Julia, Ruslanas ir Liudmila, Borisas Godunovas, niažius Igoris, Eugenijus Oneginas (upė Onega); Ponas Tadas, Anna Karenina, Halka... Bogomila...

Danos vardas nėra buvęs atėjęs nė iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimą: juo nėra pasivadinęs joks choras, teatras, korporacija, organizacija, skaučių tuntas, kariuomenės pulkas, ar mažesnis dalinys; švietimo įstaiga: mokykla, gimnazija ir t. t. Bet yra žinomos Birutinskės, Giedra, Šatrija, Gražina... Gimnazija — Aušros, Pečkauskaitės, vyskupo Valančiaus, Jono Basanavičiaus...

Nebuvo nė stovyklose. O buvo Dainavos, Čiurlionio ansamblis... Ir čia nėra. O yra toji pati Dainava, Čiurlionis, Rūta, Varpas... Tie patys arba tolygūs vardai mokyklų, sambūrių.

Nėra buvę Danos vardo maldaknygėse šventųjų vardų vardyne. Nebūtas nė šiaip kalendorių nei krikščioniškųjų, nei tautinių vardų eilėje. Nėra nė 1969 m. nei Draugo, nei Europos Lietuvio kalendoriuje. Naujių kalendoriuje iš viso kasdieninio vadyno nėra. Kitų nežinau. Dabartinės Lietuvių kalbos žodyne yra žodis dānai — tauta. Su vardu Dana nerandame su-

ka visą stovyklinį laiką priekin, ar šiaip dėl kurių nors priežasčių po tuo vardu pasislėpusi.

Neužsiginu, jog mačiau ir tešmatu tą vardą įrašytą į 1966 metų Jaunimo kalendorių, sudarytą St. Barzduko. Dana įrašyta VII d. taip: "Berta/Alšys, Danmilė; Dana, Aidis". O VII. 6 "Marija Goretė: Mara: Marė/ Jodotas, Jody, Taina, Bitonė". Vardai nesukirčiuoti.

Draugo kalendoriuje (1969) tą dieną — Aldis Danmilė. Europos Lietuvio — Surteikis, Vaidilutė, Miglovara, Aldis...

Jaunimo kalendoriuje, kaip matyti iš grafų, tautiniai vardai eina už skliausto. Nesvarbu, kad jie ne visi sutinka su kitų kalendorių dienomis. Ir čia nesprendžiama, ar jie visi atitinka tautinių kilminių vardų darybą, dvasią. Bet tuo tarpu svarbu tai, kad Dana čia yra taip atskeltas išvestinis vardas iš, saikim, tautinio vardo Danmilė. Taip lygiai gali būti Danmilė iš Dan(a)+Milė.

Čia pat VII.6 d. visai teisingai iš Marija išvedamas slaviskas vardas Mara. O iš Mara jau lietuviškai tariamas Marė. (Lenkai iš Jadvyga veda Jaga). Lietuvių tauta vardą Marė išvedė tiesiog iš Marija.

Už skliausto žinomas tautinis vardas Bitonė, kaip Rita — Ryte...

Tada kodėl iš Dan+Milės ne

Danė arba Donė, o Dan(a)+Milė ne iš Danės arba Donės?

Pagaliau šiaip ar taip vieno asmens tos Danos priėmimas visuotinai jos kilminės giminystės, atrodo, negalėtų nulemti vedybinę giminystę — taip.

Mažas intarpas. Lietuviško lygiagretumo dėliai prisiminkime Pasaulio Lietuvoje nr. 2/38 "Iš III PLB seimo darbų eigos", skyriuje "Iškilmingieji seimo momentai" "su Miss Lithuania rinkimais (išrinkta D. Orantaitė iš Clevelando ir šokiais". Iš-eity, kad Miss Lithuania rinkimai ir šokiai yra buvę seimo vienas iš iškilmingiausių momentų. O tą iškilmingumą dar pakilnino ant išrinktosios lietuviškos krutinės ne lietuviškas parašas. Atsisakant iškilmingumo, jis būtų buvęs lietuviškas, kaip ir beveik visi mūsų laikraščiai tą išrinktąją, vainikuotą. Gintaro vainiku, vadino gražuole iškilnią lietuvaite. Idomu, kad iškilnios lietuviškos Pasaulio Lietuvoje neparašytas pilnas vardas, o tik D. Ar ji nebus tik Danutė!!!

Renkamos ir išrinktos iškilnios lietuviškos nevardina "Miss Lithuania" nė dalis mūsų jaunimo suprantančio rinkimo tikrąją vertę. Tai parodo ir ištrauka iš mergaitės laiško, paskelbta 1968.XII.18 Drauge "Dėl tų gražuolių".

(Bus daugiau)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicago lietuvių įstaigą, turinčią tel. są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vėdėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

SEARS

HERITAGE Memorials

Antkapiai ir Paminklai
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

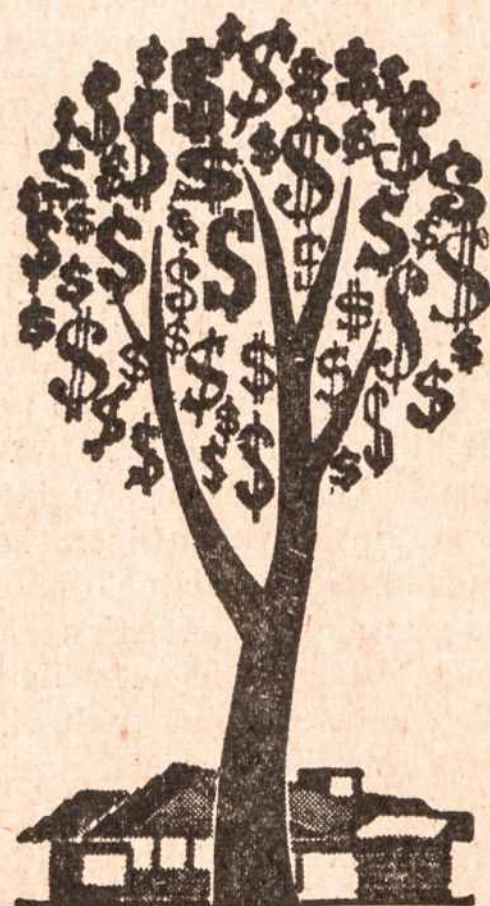
Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelių darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000
AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ
SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kurkite geresnę ateitį

Išjunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% %. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SĄNTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ
2 YRS. 4 YRS. 6 YRS. 8 YRS. 10 YRS. 12 YRS. 14 YRS. 16 YR. 18 YRS. 20 YRS.	
\$10.00 \$252.13 \$524.08 \$833.30 \$1,167.46 \$1,534.51 \$1,937.70 \$2,380.57 \$2,867.04 \$3,401.40 \$3,988.36	
20.00 504.26 1,058.16 1,666.59 2,334.91 3,069.02 3,875.39 4,761.14 5,734.08 6,802.80 7,976.72	
30.00 756.39 1,587.25 2,499.89 3,502.37 4,603.53 5,813.09 7,141.71 8,601.12 10,204.20 11,965.08	
40.00 1,008.53 2,116.35 3,333.18 4,669.82 6,138.04 7,750.78 9,522.28 11,468.16 13,605.60 15,953.43	
50.00 1,260.66 2,645.41 4,166.48 5,837.28 7,672.55 9,688.48 11,902.85 14,335.21 17,007.00 19,941.79	
60.00 1,512.79 3,174.49 4,999.78 7,004.73 9,207.06 11,626.17 14,283.42 17,202.25 20,408.40 23,930.15	
70.00 1,764.92 3,703.58 5,833.07 8,172.19 10,741.57 13,563.87 16,663.99 20,069.29 23,809.80 27,918.51	
80.00 2,017.05 4,232.66 6,666.37 9,339.65 12,276.08 15,501.56 19,044.56 22,936.33 27,211.19 31,906.87	
90.00 2,269.18 4,761.74 7,499.66 10,507.10 13,810.59 17,439.28 21,425.13 25,803.37 30,612.59 35,895.23	
100.00 2,521.32 5,290.82 8,332.96 11,674.56 15,345.09 19,376.95 23,805.70 28,670.41 34,013.99 39,863.59	

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000

JOHN PAKEL, President

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pilnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

• Vacation Club

• College Bonus Savings

• Home Mortgage Loans

• Home Improvement Loans

• Christmas Club

• Insured Family Savings

• Notary Public Service

• Free community rooms for your organization's meetings

• Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No

service charge to members

• Sell & redeem U.S. Bonds

• Two large free park's lots

• Save-by-Mail Kits

• Travelers Checks

• Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel.: GR 6-7575

HOURS: Pirmad. — 12:00 P. M. — 8:00 P. M., Antrad. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treč. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštad. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months. \$5.50 per 3 months. In other U.S.A. localities \$16 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per three months. Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams \$18.00
pusei metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:

metams \$16.00
pusei metų \$8.50

trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kanadoje:

metams \$18.00
pusei metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:

metams \$21.00
pusei metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

“Paliegusios anties” periodas

Nuo sausio pradžios pradėjo veikti 91-mas Kongresas. Vadinas, atsidarė to Kongreso sesijos. Kaip paprastai, pradžioje daugiausia laiko pašvenčiama susiorganizavimui: renkami tiek Atstovų Rūmų, tiek Senato vadai bei jų pavaduotojai, skiriami komitetai (finansų, užsienio reikalų, priemonių ir būdų, prekybos ir kiti). Dažnai pasireiškia varžybos dėl parinkimo tiems komitetams pirmininkų, nes jie paprastai vaidina svarbų vaidmenį.

Tad praeina nemažai laiko, kol Kongresas susitvarko ir imasi darbo: pradeda ruošti įvairius įstatymų projektus, juos svarstyti bei priimti valdžios siūlomą biudžetą, kuriame numatoma kiek valdžia tikisi išleisti pinigų įvairiems krašto reikalams.

Tik kai naujai išrinktasis prezidentas yra įvesdintas į savo pareigas (atseit, inauguruotas) ir pralaimėję Kongreso nariai pasitraukia, o jų vietas užima rinkimus laimėję, tai tada ir įvyksta tikras pasikeitimas.

Prezidento rinkimai (o taip pat ir kitų pareigūnų) įvyksta kas keturi metai lapkričio mėnesio pirmos savaitės antradienį. Kai rinkimų pasekmės paaiškėja, tai pralaimėjusieji kandidatai iš savo pareigų tuoj nepasitraukia ir neužleidžia vietų laimėjusiems rinkimus. Jie dar keletą savičių tebeina savo pareigas. Kaip dabar yra nustatyta, pralaimėję kongresininkai ir senatoriai pasitraukia iš savo pareigų tik sausio 3 d. Vadinas, kai prasideda nauji metai ir atsidaro Kongreso nauja sesija.

Pralaimėjęs rinkimus prezidentas pasilieka Baltuosiose Rūmose dar ilgiau: iki sausio 20 d. Tą dieną yra nustatyta naujai išrinkto prezidento inauguracijai (įvesdinimui į jo pareigas).

Tokiu būdu, jei rinkimus laimi opozicinės partijos kandidatas bei jo šalininkai kitoms pareigoms, per kelias savaites susidaro savo rūšies “politinė tuštuma”, kuri neigiamai veikia tiek krašto vidaus reikalus, tiek santykius su kitomis valstybėmis.

Kadangi ir savo kadenciją baigdamas, prezidentas visvien vadovauja tiek užsienio, tiek krašto vidaus politikai ir, be to, gali daryti įvairius svarbius sprendimus, tai dažnai kyla klausimas, ar tai yra išmintinga ir pateisinama?

Juk gali susidaryti tokia padėtis, jog baigiančiojo

Čekistas ant komunistinio altoriaus

Skaitydamas Lietuvos TSR rašytojų sąjungos organą “Pergalę”, 1968 m., Nr. 8, recenzijos skyriuje radau J. Buloto “Partizanų kovų metraščio” recenziją. Joje atspausdinta, kad S. Naujalis parašęs knygą “Pėdsakai dingsta miške” ir kad autorius, vokiečiams puolant rusus, nespėjęs prasiveržti į rytus, “liko Lietuvoje ir savarankiškai organizavo K. Petrikos vardo partizanų būrį Suvalkijoje”.

Girdėjau, kad Lietuvoje buvo rusų partizanų būriai (ir brigados), pasivadinę “Margio”, “Žalgirio”, net šv. Kazimiero vardais, bet K. Petrikos vardu neteko girdėti.

Kartą, kalbėdamasis su sūdu, viečiais, paklausiau, kuo buvo jų krašte žymus K. Petrikos. Jie paaiškino, kad ne Petrikos, o Petrikas žymus tuo, kad Marijampolėje buvęs NKVD viršininku.

Tas Karolis Petrikas, atkuriant Lietuvos valstybę, tarnavęs Alytaus pašte. Kažkokios žydės buvo užverbuotas dirbti bolševikų-komunistų partijai. Dirbdamas pašto įstaigoje, daug pasitarnavęs kompartijai. Kai

policija patyrė, jog Petrikas rausias po valstybės pamatais ir atlieka valstybei griaunamąjį darbą, tada jis buvo iš tarnybos išvystas, o vėliau ir suimtas. Nuo to laiko Petrikas su kūnu ir siela parsidavė Sovietų Rusijai.

Jokio amato jis nemokėjęs, tad dirbo atsitiktinius darbus, paprastu darbininku. Kalbama, jog jis gaudavęs iš partijos kažkokią algą ar pašalpą. Kadangi Lietuvoje kompartijos agentų darbas buvo nevašingas, tai ir Petrikas ypatingo nieko negalėjo atlikti: paplatindavo naktį komunistin ius pamfletus, paigiuodavo darbininkus, organizuodavo streikus. Jis dirbęs draisiai, todėl dažnai sėdėdavęs kablėje. Jo tėvas turėjo Marijampolėje, Lauko gatvėje, namą ir sąžiningai tarnavo kalėjimo prižiūrėtoju. Jo sesuo taip pat buvo gera moteris, tik labai nekęsdavusi savo brolio dėl jo komunistinės veiklos. Ypač jo tėvui būdavo nemalonu, kai jo sūnelis atsidurdavo kalėjime. Tačiau savo sūniui jis buvo griežtesnis, negu kitiems kaliniams, Valkiojamas po kalėjimus,

Karolis Petrikas baigė čekistų mokyklą. Kai 1940 m. birželio 15 d. raudonoji armija įsiveržė į Lietuvą, jau birželio 24 d. Petrikas išėjęs iš kalėjimo buvo paskirtas V. s. ir č. polic. Marijampolės apygardos viršininko padėjėju, tačiau jis elgėsi ir jau tėsė didesniu už viršininką. Kai apygardos viršininkas Kazlauskas buvo išauktas į Valstybės saug. departamentą ir ten suimtas, viršininku tapo Petrikas, o jam padėjėju atsiųstas rusas Učiteliovas, kuris buvo faktiškai viršininku. Učiteliovas į įstaigą atvyko apie 10 val. vakare ir, įėjęs į vidų (civiliais drabužiais) budintį valdininką rusiškai paklausė: “Gdie Petrik?” (kur Petrikas). Budėtojas greit neatsakė, nes negi nepažįstamam sakysias, nesužinojęs kas ir kokių reikalų. Tada Učiteliovas garsiai suriko: “Gdie Petrik?!” Petrikas buvo savo kabinete. Budėtojas suprato, jog čia esama “baisaus raudonojo pono”. Atvedęs parodė kabinetą duris, ir tas įėjo.

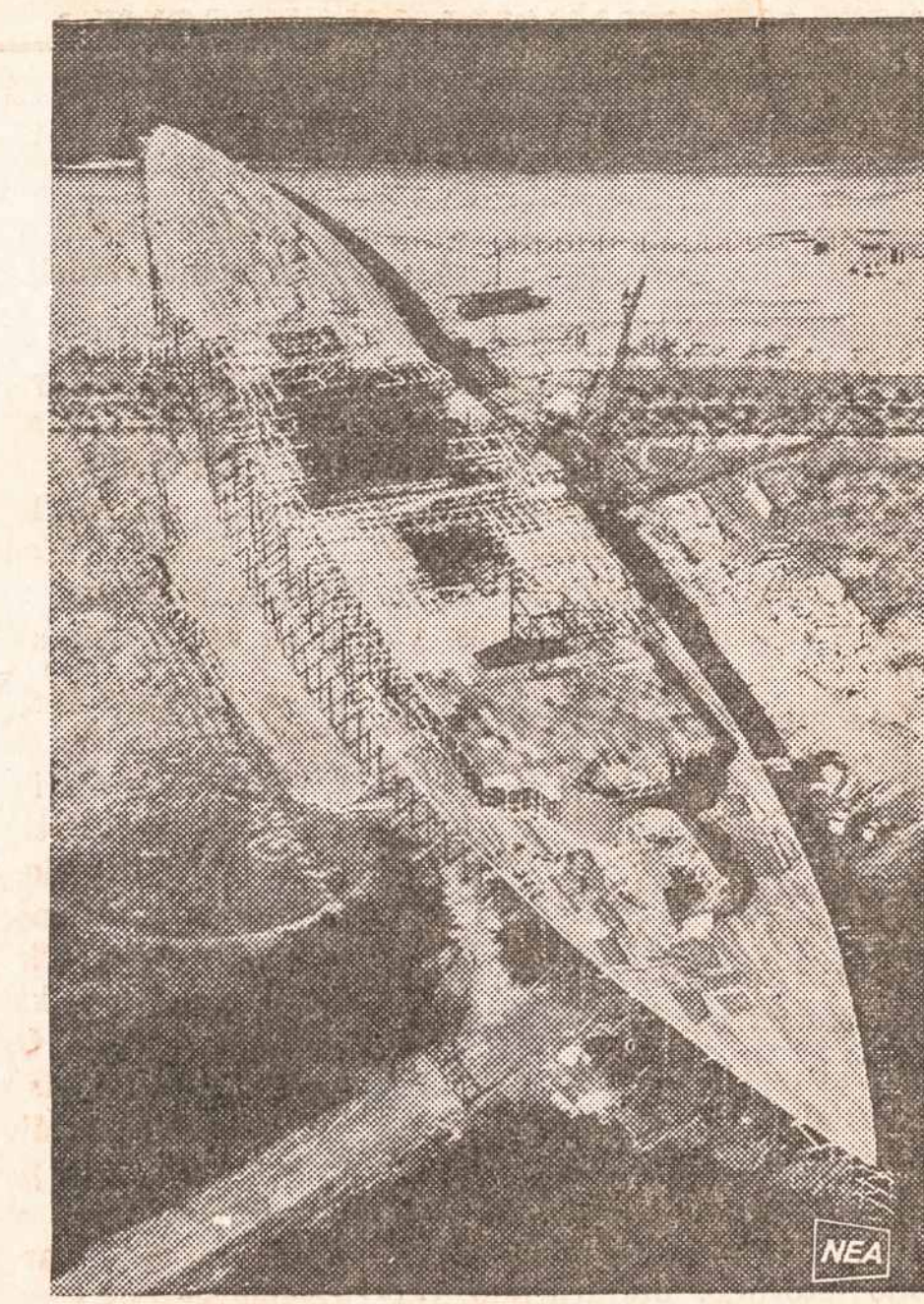
Ilgai netrukus kabinete — šūvis. Budėtojas metėsi prie kabineto durų. Girdi kabinete ramų pokalbį. Suprato, jog ponai viršininkai, nemokėdami vartoti europinius pistoletus, netikėtai iššovė.

Buvo šilta naktis, tai įstaigos langų dalis buvo atidaryta. Po 12 val. nakties Učiteliovas, išeidamas su Petriku, pats uždarinėjo langus ir budėtojui griežtai įsakė visus langus uždarinti, visais duris užrakinti ir niekad langų neatidarinėti.

Kitą dieną atvyko raudonosios armijos politrukų uniformose, ant kurių apykaklių buvo po tris kvadratus, būty kaip ir vyresnieji leitenantai: Trusovs, Avdejev, Efim Paulenko, Polskij ir Galkin. Prasidėjo suminėjimai ir tardymai.

Kol nebuvo parvežta Stalino “saulė”, tie tardytojai oficialiuose raštuose nežymėjo nei savo pareigų nei laipsnių; rašydavo “ja Polskij, ja Adejev” ir t. t. Vėliau paaiškėjo, jog jie visi (neišskiriant ir Učiteliovo) yra valstybės saugumo jaunienieji leitenantai, tik Galkinas seržantas, nors ir su tais pačiais ženklais.

Galkinas kvosdamas politinius kalinius, mėgdavo pasigirti, kad jis buvęs “beprizorniuku” (gatvės vaikui), jį išauklejo kompartija. Kvosdamas aukštąjį mokslą baigusį kalinį sakydavo: “Kokie čia jūs universitetai, jei jūs nesugeba per metus ar dvejus paruošti gydytoją, inžinierių ar kitą specialistą. Va, aš per

Japonai suka karo meto filmą. Jiems buvo reikalingas karo laivas “Nagato”. Šis laivas pastatytas jūros pakraščioje, bet filme jis atrodys vandens supamas.

vienus metus baigiau technikos institutą ir esu inžinierius”. Zinoma, niekas juo netikėjo.

“Inžinierius” v. s. seržantas Galkinas netrukus buvo iškeltas iš Marijampolės.

Pasirodo, kad jis buvo nukeltas į Telšius ir 1941.VI.25 d. lyvavo Rainių miškelyje 73 politinių kalinių kankinamose žudynėse. Dabar jau visai aišku, jog “inžinierius” Galkinas tikrai baigęs čekistų technikos institutą ir gavęs kūno mechanikos inžinieriaus vardą. Tokie “inžinieriai” suimtiesiems smegenis plauna ir išgauna prisipažinimus. Gal tokio instituto baigimui ir užtenka metų studijų.

Karolis Petrikas buvo oficialus tų tardytojų viršininkas, o faktinasis jų, kartu ir Petriko — Učiteliovas. Po kiek laiko jis buvo pasidavęs Pisareviui, prieš pabėgant iš Lietuvos, vėl virtęs Učiteliovu.

Nors Petrikas ir buvo didelis raudonasis ponas, o vistik Učiteliovas jį aprėkdavo, kartais iškoliodavo, ką pakišdavo pasirašyti, Petrikas neskaitydamas pasirašydavo. Petriko mėnesinė alga buvo 1,600 rublių, o Učiteliovo — 1,400, bet ir rankas Učiteliovas visą algą gaudavo, o Petrikui kažkuriam reikalui atskaičydavo 200 rublių, tuo būdu abu gaudavo vienodai.

Petrikas buvo ne tik žiauraus žvilgsnio, bet ir žiaurus. Jo žmona ar sugulovė buvo žydė, lietu-

viškai nekalbėjo, labai arogantiška moteris.

1941.VI.22 vokiečiams vejant rusus iš Lietuvos, Marijampolės NKVD “didvyriai” viską palikę jau 10 val. išbėgo į Rusiją, o rugpjūčio paskutinėmis dienomis, kaip nereikalingi Rusijos plotams, lietuviškieji čekistai: Petrikas, Žvirblis, Tamulevičius (Alytaus) ir dar keli, desantu buvo išmesti Lietuvoje partizanauti. Rugšėjo pradžioje vieną naktį Petrikas laužėsi į savo sesers butą. Apie tai sužinojusi policija, tą vietą apsupo ir įvyko susišaudymas. Buvo labai sunkiai sužeistas polic. Senovaitis, kuris ligoninėje mirė. Petrikas šliauždamas daržais ir pievomis, pasiekė Kauko gatvėje žydo tvartą ir jame pasislėpė. Naktį vesti kovą sunku, tai policija tvartą apsupo ir laukė dienos. Prašvitus Petrikas pamatė, jog pasprukti negalėsias — nusišovė. Už tvartą pievelėje žmonės iškaskė duobę ir ten jį palaidojo.

Nors čekistas Karolis Petrikas nespėjo dar didesnės žalos padaryti, vistik sovietams liko didvyriu ir S. Naujalis savo būrį pavadino jo vardu. B. Maceika

● Aš nė supratimo neturėjau, kad kūdikiai valgo tiek daug maisto dalykų. Jiems reikia pieno, grūdinių, obuolių košėlių, bananų... jūs ne galite įsivaizduoti, koks darbas visa tai sukimšti į bonką!

MELSKIMĖS PROTĖVIŲ KALBA

Rašo JONAS KASELIŪNAS

23

Bogotos arkivyskupijos, kard. A. Samorės ir net paties popiežiaus dėmesys lietuvių kalbai ir susirėmimai su Čikagos archidiecezija rodo, kad esame kas kart vis labiau įpareigojami siekti teisės. Tesužino archidiecezija, kad:

a). Užtuot teisių ieškoję mes pasirenkame memorandumo kelią šv. Tėvui.

b). Tik po katekizmo pataisos lietuviškųjų užrašų kapinėse buvimas archidiecezijos neapykšnis.

c). Kaip “nacionalistai” nebematome reikalo su tokiu pat “nacionalistu” ginčytis, nes tikrasis “nacionalistas” yra tik pats Dievas. Tik jis vienas težino, kodėl vienus pašaukė per gyvenimą praeiti lietuviais, kitus — amerikiečiais, trečius — juodaodžiais ir t. t.

d). Mums tuo tarpu rodosi beprasmiška kovoti dėl teisių savose kapinėse, kol bažnyčia per archidiecezijas tautinių mažumų kalbų atžvilgiu ignoraciją demonstuoja! Vien teisių atgavimas būtų tik riešutas kevalo atsiėmimas. Archidiecezijos rankose paliktasis branduolys (mūsų prieauklis) anksčiau ar vėliau kapinėse angliškų įrašus antkapiams įvesti užbaigs, o per juos archidiecezija visuomet tik įtarinėja, kad lietuviai amerikiečių mirusiųosius diskriminuoja, “nacionalizmą” kapuose praktikuoja, “neleistinų nuo religijos nukrypimų” siekia.

e). Gerai suprantame, kad tik po “Melskis Protėvių Kalba” įsivedimo archidiecezija pastebės visai logiška esant, kad ir mirusieji pagal tautybę gali būti pasiskirstę. Jai tada tiek pat logiška atrodytų, kaip logiška ir natūralu laidoti šventųjų, popiežių, valdovų ir paskirų šeimų palaikus tik jiems pramatytose ar jų pačių paskirtose bei įsteigtose kriptose ar iš anksto užsipirktose ir tvorele atsisikirtose vietose. Ir

niekam į galvą neužina prikašioti, kad tokiu, tam pačiam tikėjimui priklausančių, mirusiųjų kūnų paskirstymu būtų vykdomas “neleistinas nukrypimas” nuo religijos?

f). Tik po pataisos katekizme archidiecezija atsipeikės, kad be lietuvių kapinių administracijos bei tikrųjų savininkų sutikimo pašaliniai numirėliai negali būti “prikamandiruojami” palaidojimui! Paaiškės, jog tautinėms kapinėms pagarbos išlaikymas priklauso tiek pat, kiek ir paskirų šeimų ir vienietų koplyčioms, mauzoliejams, kriptoms, sklypeliams (O šv. Kazimiero kapinės — tai lietuvių laidojimosi krypta, mauzoliejaus, koplyčia tik platesne prasme). Paaiškės, kad priklausymas tam pačiam tikėjimui dar toli gražu nesuteikia teisių pasilaidoti kur nori, bet prieš tai reikia dar leidimais apsirūpinti iš atitinkamų: asmenų, vienietų, tautinių bendruomenių ir panašiai! Galimas dalykas, jog ir kitos tautybės asmenims bei rasėms gali būti suteikta teisė greta lietuvių pasilaidoti, jei šie apsisivainikuoja ypatingais nuopelnais lietuvių kilmei bei tautai (Pav. kas gi iš lietuvių sąmoningai galėtų užprotestuoti, jei prof. J. Eretui ir jam tolygioms asmenybėms pasimirus jų palaikus kas norėtų į šv. Kazimiero kapines pergabenti? !).

g). Tik tai pačiai archidiecezijai mūsų prieauklį tėvų bei jų žemės kalba šeimas katekizuojanč, jai administravimo ar net valdymo teisės kapinėse priklausytų! Bėt tad mes patys prašysimės, kad archidiecezija mūsų kapinių formaliu valdytojų bei administratorium būti sutiktų, nes aukštesnei bažnyčiai vadovybei priklausant, jos autoritetu būtų lengviau šeimose, bendrą poterių vartojamąją kalbą įvesti ir visas priklausančias teises kapinėse ir religiniame gyvenime apsisaugoti. Kristaus Mistinio Kūno narių tarpusavio bendradarbiavimas taptų realybe!

h). DIEVO ĮVYKDYTASIS PIRMASIS ŠV. DVASIOS STEBUKLAS, KAD APAŠTALAI GALĖTŲ PRA-BILTI APIE AMŽINĄJĄ TIESĄ VISOMIS KALBOMIS

įpareigoj ir mus pirmoje eilėje išreiškianti, kad apaštalai galėtų bei būtų įpareigoti ir mūsikąją kalbą į mus prašnekti Dievą pagarbinant, o tik po to energingai tęsti kovą už priklausančias teises pakrikštytai tautai!

Sekant šia šv. Rašto minima citata, “Melskis Protėvių Kalba” reikalavimas jau senai turėjo Bažnyšios įsakymuose figuruoti pirmuoju paragrafu!

Prieš penkerius metus Mokslievių Ateitininkų S-gos atsišaukimas buvo bandyta suredaguoti taip, lyg šis Dievo Stebuklas ne baigėsi, bet tik vaikų tėvus, globėjus, lietuviškąją visuomenę ir tik lietuvius kunigus bei lietuvių kilmės vienuolius ar vienuoles liestų įpareigodamas juos tik vaikams prie “pirmosios” išpažinties ir prie “pirmosios” komunijos lietuviškai paruošti! Anot atsišaukimo, tai prigimtios teisės bei Dievo Dovana, kuri suteikia “palaimą ir dvasinę ramybę, kai lietuviai vaikai prieis lietuviškai pirmosios komunijos”. Atsišaukimas liko tuščiu šauksmu tyruose. Įvyko perpylimas iš tuščio į tuščią, nes dabartinis katekizmas nei mūsų, nei lietuvių dvasiškijos, nei mūsų vaikų neįpareigoja šio Dievo bei šv. Dvasios Stebuklo laikytis, o per Vatikaną bei šv. Tėvų visų žiniai šio atsišaukimo ateitininkai persiūsti neišdrįso. Kodėl? Argi pirmasis šv. Dvasios Stebuklas jau tik lokalinio pobūdžio atsišaukimo bevertas ir tas pats pasauliečių pagaminatas?

šv. Kazimiero kapinių ginčas turėtų būti sprendžiamas Romoje. Byla neabejotinai baigtusi archidiecezijos autoriteto nenauda. O Vatikanas nenorės, nes tuomi tiesioginiai būtų paliestas ir Visuotinos Bažnyčios autoritetas.

Kad mūsų teisės yra Romoje, bet ne Čikagoje, rodo paradoksas su Lietuvių Tautos Kankinių Koplyčia, kuri ten statoma kaip tik tuo pačiu metu, kada Čikagoje tos pačios bažnyčios vardu tautiniai paminklai iš nuosavų kapinių lauk vejami. Atrodo, jog greta visų kelių Romon ir šv. Kazimiero kapinių bei miru-

siųjų palaikų perkėlimas Romon vieną gražią dieną gali pasidaryti visiškai realia mintimi. Pav. Dominikas Franckevičius, šiomis dienomis miręs Čikagoje, anot “Argentinos Lietuvių Balso” (iš IV. 18 d.), svetimtaučiams dvasiškams užgrobęs lietuvių įkurtas šv. Kazimiero kapines ir iždą — buvęs palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Kadangi tik tiek teparašyta, tai nežinau kuo L. T. Kapinės turėjo žemesnį vardą, negu šv. Kazimiero. Tačiau kiekvieno atveju ginčas su archidiecezija jau užantspaudojamas pasekmėmis nemaloniomis Katalikų Bažnyčiai. Prie tų nemalonių bažnyčiai pasekmių jau prisideda ir testamentų autorial, persiorientuodami paliekamų turtų atžvilgiu. Tie reiškiniai jau rodo, kad pradedam artėti prie atsakymo kunigui S. Petrauskui antruoju lazdos galu “Man gėda būti kataliku” (Žr. šio kunigo pareiškimą! I am ashamed to be lithuanian”. DIRVA (nr. 133 — 8)!

“Dėl gėdinimosi būti lietuviu” ir taipgi dėl Prel. V. Černausko bandymo nusiskusti nusigėrusiais ltidotvių dalyviais ir kitų “neigiamų” lietuviu būdo savybių, šiems dvasiškams atsakymo patartina pasiieškoti amerikiečių civilinės įstaigose ir net religinėse institucijose. Jos skelbia lietuvių išievių kultūrinį, mokslinį ekonominį įnašą Amerikai ir džiaugiasi jų pavyzdingu religingumu (Atsiduodant bažnyčiai visu kūnu ir siela, kaip to bažnyčia pageidavo: atiduodant savo vaikus svetimų kunigų katekizacijai, testamentais užrašant turtus, pasižymint išskirtinėmis pinigėmis aukomis bažnyčiai, kantriai pernešant bažnyčių ir parapijų likvidavimus, neburnojant už mūsų kraujo kunigų pažeminimą religinėse pareigose savo tautiečių atžvilgiu ir t. t.).

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ “NAUJIENAS”

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7688

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį, tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 v. Penkt. 2-5 ir
šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISINAS-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

**Tikisi Nixono pagalbos
Čikagai**
Mėras Daley ketvirtadienį iš-
reiškė nuomonę, kad preziden-
tas Nixon neignoruos Čikagos ir
reikalui esant stengsis jai pa-
gelbėti. Nixonas būsiąs visos
Amerikos prezidentas, taigi ir
Čikagos. Ir, sako Daley, gerus
sumanymus ir gerus darbus turi
visi remti.

**Valdžia skolina pinigų
įmonei statyti**
Federalinė valdžia skolina
Edsel Manufacturing kompani-
jai, 3817 So. Racine Ave., Chi-
cago, \$846,000 naujai įmonei
statyti. Tai įeina į stokjardų
apylinkės ekonominio vystymo
programą, sako mėras Daley.
Numatyta įmonė turės 143,000
kvadratinį pėdų plotą. Planuo-
ja samdyti 125 darbininkus.
Edsel Co. naujoje įmonėje ga-
minsianti geležies ir plieno dir-
binius.

**Čikagos universitetas
surinko \$160,000**

Čikagos Universitetas yra pa-
skelbęs kampaniją surinkti per
10 metų savo reikalams apie
\$360,000,000.
Per pirmuosius trejus metus,
iki 1968 metų galo, buvo numa-
tyta gauti \$160,000,000. Gaylord
Donnelley, universiteto patikė-
tinis ir kampanijos pirminin-
kas, praneša, kad iki 1968 metų
pabaigos gauta dovanų ir pasi-
žadėjimų \$160,500,000.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

Tel. ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
Dr. F. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)

Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kėlims
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S E R E N A S
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
NEPAPRASTAS
ISPARDAVIMAS:
FABRIKO
REMIAMAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kH. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Georgia valstijai Goodyear bendrovės dirbtuvėse audžiamas audinis stiprioms padangoms. Kitoje nyčių pusėje esanti moteris tikrina poliestrinis siūlus, kad nesusipintų. Dabar šis audinys naudojamas tikrai sunkvežimių padangoms, bet netolimoje ateityje visos padangos bus sustiprintos.

Reiškia, pirmoji kampanijos
dalis įvykdyta. Tikimasi, kad
per sekančius septynerius me-
tus pavyks ir kitus \$200,000,000
surinkti.

Buvusieji universiteto auklė-
tiniai dovanojo daugiau, negu
\$32,000,000, Universiteto mo-
kytojų štabas surinko ir dova-
nojo daugiau negu \$1,000,000.

Jau 5 apdegusieji mirė
Broadview miestelyje, Chase
Products Co., įmonėje ketvirta-
dienį, sausio 2 dieną, kilo eks-
plozija ir gaisras. Buvo sužeis-
ta 20 samdinių; beveik visi
apdegę.

Savaitei sukakus, ketvirtadienį
(sausio 9 d.) jau penki iš 20
sužeistųjų mirė. Jų vardai ir pa-
vardės: Frederick W. Moore,
Jr. 41 m., Mary Bush 42 m.,
Christine Judkins 20 m., David
Gonzales 25 m. ir Frank Urban
42 metų.

Nešiltos žinios
Čikagos oras, pradėjus nau-
jus metus, neatlyžta. Štai kaip
dalykas klostosi: sausio 1 die-
nį dešimt laipsnių žemiau nu-
lio; sausio 2 d. — 0; sausio 3
d. — 4; sausio 4 d. — 8; sausio
5 d. — 3. Po to porą dienų kiek
atšilo, bet ketvirtadienį, sausio
9 d. šaltis ir vėl pradėjo spaus-
ti. Penktadienį temperatūra svy-
ravo arti nulio, o penktadienio
naktį oro būras vėl pranašo-
vo 10 laipsnių žemiau nulio.

**Svarbiausia, ką
bažnyčia pamiršo**

NC iš Paryžiaus praneša, kad
744 prancūzų katalikų grupė
išpeikė bažnyčią, kad ji pamir-
šusi sekti Kristaus šaukimą ne-
krauti turtų. Laiške popiežiui
Pauliui VI per 21 puslapius pa-
sirašiusieji dėsto, kad tokia baž-
nyčia, kokia ji dabar prisistato
pasauliui, yra "nepakenčiama".

Prancūzijos vyskupų atstovas
į tai pareiškė, kad tas laiškas
yra privati iniciatyva, nieko ben-
dro neturinti su bažnyčios hie-
rarchija". Tai yra tik mažytė
raukšlėlė tikėjimo okeane. Ką
reiškia 700 protestuojančių gru-
pė lyginant su 10 milijonų prancū-
zų katalikų kurie ir religiją
žiūri rimtai ir net nesapnuotų
kritikuoti šventąjį tėvą? Išdi-
džiai pasakė prancūzijos vysku-
pų kalbėtojas. Negana to, į pa-

ROCKFORD, ILL.
Tradicinis šampano vakaras
Rockford Lietuvių Klubo vy-
rų choras rengia iškilmingą su-
buvimą, "šampano vakarą", še-
štadienį, vasario 1 dieną, Lietu-
vių Klubu didžiojoje salėje. Pra-
džia 8 val. vak.

Salės išpuošimas eina pilnu ga-
ru, įsijungę visi choristai. Stalus
prašo rezervuoti iš anksto. Bi-
letus galės gauti L. Klube ir pas
choristus.

Meninę dainų programą at-
liks viešnia, pasižymėjusi solis-
te p. Mastienė. Šokiams gros
geriausia muzika. Stalai bus
išpuošti šampanu, gėlėmis ir
įvairiais užkandžiais.
"Mūsų vyrai kai išeina ir už-
traukia linksma dainą" — tai
tie vyrai kviečia visus mielus
tautiečius iš Rockfordo ir iš to-
liau atvykti. Tikrai laukiame
iš Čikagos, Cicero, iš St. Char-
les, De Kalb, Kenosha Racine,
Waukegan, Beloit ir iš kitur.
Rockfordo vyrai pasirengę pri-
imti sušalusius svečius su atda-
ra širdimi. Susidrys, atgaivins,
pavaišins ir išleis linksmus, svei-
kučius ir palydės iki vartų.

staba, kad net kai kurie kuni-
gai tą laišką pasirašė, neišvar-
dytas iš vyskupų atstovų atsa-
kė: "Ką reiškia tokia maža gru-
pelė palyginus su 40,000 Fran-
cūzijos kunigų!"

**NAUJAUSIAS JUOKAS
ANGLIJOJE**

Viena karališkosios šeimos
dama Londone nuėjo pas jau-
ną baleriną, su kuria tariamai
jos sūnus turėjo meilės santy-
kius.

"Aš jūsų prašau, maldauju",
pradėjo karališkoji motina, "kad
išsizadėtum mano sūnaus. Jis,
matote, yra karališko kraujo ir
manau tamsta suprasite, kad
jis privalo vesti tik iš savo kla-
sės tarpo.

Aš tikiu, tėsė karališkojo
kraujo motina, kad tamsta lei-
site man įvertinti tamtos pa-
siaukojimą ir už mano sūnaus
išsizadėjimą priimsite šią kad
ir nedidelę kompensaciją. Už-
tikrinu, mano mieloji, kad savo
pasiaukojimu pelnote mano ir
visos mano šeimos dėkingumą".
Tai tarusi dama padėjo balerinai
ant stalo stamboką čekį.

Šokėja žvilgtelėjusi į čekį pa-
sakė: "Atsiprašau momentą" ir
išbėgusi į miegamąjį kambari-
ką grįžo didele fotografijų dėže
nešina.

"Madama", prabilo jaunoji
balerina, "aš duodu tamstai sa-
vo žodį, kad aš niekuomet nebe-
matysiu tamtos sūnaus nei prie
jo kabinėsuios. Bet kad būčiau
visiškai tikra, kurs jis yra, gal
ponia malonėsime man padėti.
Prašau peržiūrėti šias fotografi-
jas ir parodyti, kurs yra tams-
tos sūnus!"

VEDYBŲ SUKAKTUVES

Profesorius Rubulis atsikė-
lęs rytmetį pastebi ant savo ra-
šomojo stalo didelę gyvų gėlių
puokštę.

— Sakyk, Malviva, ką tatau
reiškia? patenkintas jis paklau-
sė žmonos.

— Ale gi, mielas vyre, šian-
dien tik tavo vedybų sukaktu-
vės... atsakė žmona.

— Ak šitaip! numykė profe-
sorius. — Būtinai man primink,
kada bus tavo, kad ir aš tau ga-
lėčiau gėlių ant stalo padėti!

● Vienintelės progos, kuomet
aš gamu pamatyti žmones, yra
kai Edvinas po peštynių ma-
ne išmeta į koridorių ir užraki-
na duris.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Žemaičių Kultūros Klubo meti-
nis susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 15 dieną 7:30 val. vak. Holly-
wood svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti ir aptar-
sio klubo reikalus, kurių yra daug.
Taipgi laikas užsimokėti savo dukles
už 1969 metus.

Rozė Didžgalvienė

— Utenos Apskričio Klubo metinis
susirinkimas įvyks antradienį, sausio
14 d. Vengeliauskiens svetainėje,
4500 So. Talman Ave. 7:30 val. vak.
Nariai prašomi atsilankyti. Yra daug
svarbių reikalų aptarti.

V. Juška, nut. rašt.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo
metinis susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 15 dieną 7:30 val. vak., nuo-
latinėje vietoje, 3600 W. North Ave.,
antrame aukšte. Komisija pateiks me-
tinį raportą ir klubo veiklos. Po susi-
rinkimo klubas vaišins visus atsilan-
kusius narius. Pasirūpinkite ir naujų
kandidatų atsivesti.

W. Mankus, sek.

**FORESTS CAN'T
FIGHT FIRES**

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje-
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-5601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

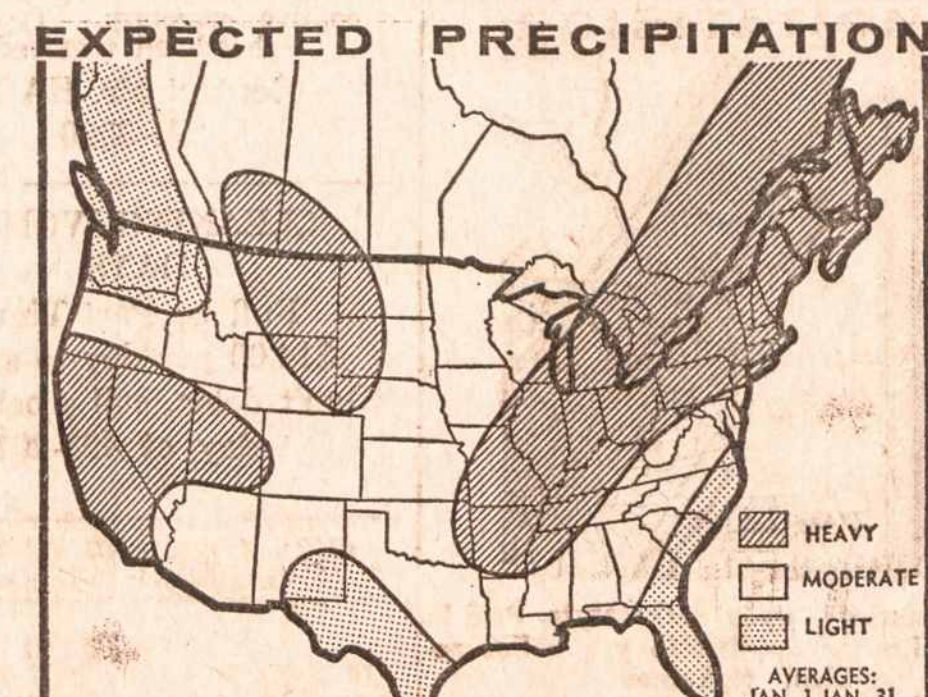
L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASAĖTIS
1446 S. 50th Ave., Ci-cro, ill. Phone, OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

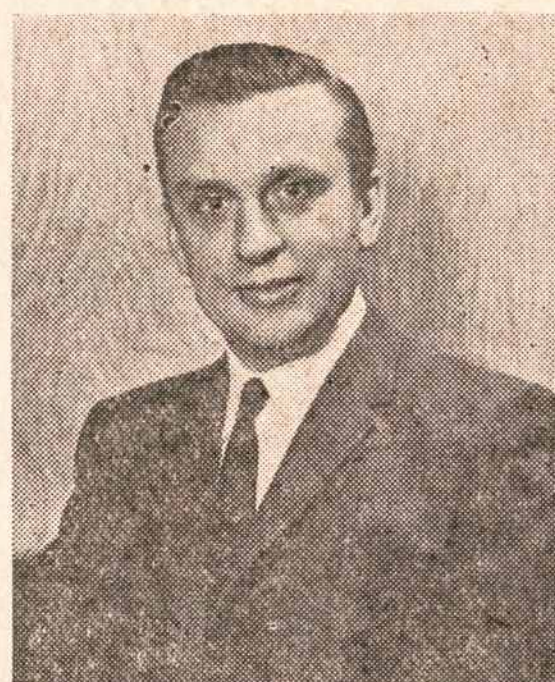
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

JAV Oro Biuras sausio mėnesiui pranašauja daug kritulių. Vieto-
mis kris sniegas, o kitur — lietus. Biuro paruoštas žemėlapis nu-
rodo, kur ir kiek kritulių iškris.

JUSTINAS MACKEVIČIUS Sr.

JUSTINAS MACKEVIČIUS Jr.

— Standard Federal taupymo bendrovės turtas paskutinę praėjusių metų dieną pasiekė 136.6 milijonus dolerių, — pareiškė bendrovės prezidentas Justinas Mackevičius Jr. Praėjusių metų pabaigoje bendrovės atsargos buvo \$11,500,000.00.

Nėra kitos tokios lietuviškos finansinės įstaigos, kurios turtais siektų tokį didelį milijonų skaičių. Tai pati didžiausioji ir nuolat auganti lietuviška finansinė įstaiga.

Šių metų sausio 9 dieną bendrovė minėjo savo 60 metų sukaktį. 1909 metų sausio 9 dieną buvo įsteigta nedidelė taupymo bendrovė, kurios reikalų vedėju buvo žemaitis Justinas Mackevičius. Jis tą mažą bendrovėlę išaugino, sustiprino ir įstatė į didelį finansinių įstaigų skaičių. Bendrovei jis vadovavo iki 1966 metų, kai bendrovės prezidentu buvo išrinktas Justinas Mackevičius Jr., kuris jau treji metai sėkmingai vadovauja šiai įstaigai. Justinas Mackevičius vyresnis yra tikrai bendrovės direktorių tarybos pirmininkas. Jis kasdien atvažiuoja ir atidžiai seka finansinius reikalus.

Standard Federal prezidentas Justinas Mackevičius Jr. pareiškė, kad praėjusi metai bendrovei

buvo nepaprastai našūs. 1968 metais gauta naujų indėlių 29,300,000.00 dolerių sumai. Tais pačiais metais bendrovė paskolino namams pirkti ir statyti 27,200,000.00 dolerių sumai. Iš viso Standard Federal bendrovėje yra \$111,500,000.00 indėlių, bet tuo pačiu metu paskolina pirmiems morgančiams \$119,200,000.00 suma.

Praėjusiais metais bendrovė išmokėjo savo taupytojams dividendais \$4,700,000.00. Mažai penkis milijonus dolerių.

Dabartiniu metu bendrovė savo taupytojams, laikantiems pinigų paprastose taupymo sąskaitose, moka po 4¼%, bet jeigu kas nori savo santaupas padėti į taupymo sertifikatus, tai už juos moka \$5¼%. Sertifikatais galima laikyti tik \$10,000 sumomis, padėtomis bent šešių mėnesių laikotarpiui. Bendrovė, įsigijusi pačias naujausias skaičiavimo mašinas, taupytojams dividendus prirašo kas trys mėnesiai.

Kiekvienam Amerikos lietuviui vertėtų aplankyti Standard Federal bendrovę ir susipažinti su šia stipria finansine įstaiga.

Taupytojas

Lietuviška Eglutė Mokslo ir Pramonės Muziejuje

Mokslo ir Pramonės Muziejus praneša, kad gruodžio 14 d., Lietuvos Dieną, muziejų aplankė 10,925 asmenys, kurie grožėjosi įvairių tautų kalėdinių eglučių paroda. Lietuviškoji eglutė, kurią šimet papuošė Ateities Atžalyno motinų komitetas, susilaukė daug šiltų komplimentų tą dieną ir vėliau — laiškais ir telefonu. Trijose lietuvių kalėdinėse programose, kurias atliko Ateities Atžalynas ir Alvdas, žiūrovų buvo 1,791. Gi lietuviškas vakarieniškas muziejaus restoranuose užsisakė 300.

Vietos angliškoji spauda taipgi skyrė daug vietos mūsų eglutei, ir ypatingai daug dėmesio atkreipė ir Kalėdų papročius bei lietuviškų valgių receptus.

"Better Homes and Gardens" žurnale tilpo šiaudinukų iliustracija su instrukcijomis jų gaminiui, ir uoginio torto receptus. "Red Book" žurnale buvo atspausdintas sausainių "grybukų" receptas.

ALTo žinios

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybos pirmieji rūpesčiai yra pasiruošimas Vasario 16-tosios minėjimui ir rudenį įvykstančio Amerikos Lietuvių Seimo programos sutvarkymas.

Vasario 16-tosios minėjimų reikalu užmegsti ryšiai su atitinkamomis institucijomis ir pareigūnais Washingtone ir vykdomi kiti parengiamieji darbai.

Dr. Leonas ir Irena Kriauciūnai pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard Nixon inauguracijos balijuje. Dr. L. Kriauciūnas tik grįžęs iš atostogų taip pat dalyvavo Mr. ir Mrs. W. Clement Stone surengtame R. Nixon pagerbime sau-

sio 3 d. Chicagoje, Sheraton viešbutyje. Ponia Irena tuo laiku dar išėjusi Floridoje.

Emilija Vilimaitė, Juzė Gulbinienė ir Leonas Jaras, nauji ALTo valdybos nariai nuo pirmo posėdžio, kuriame buvo pasiskirstyta pareigos, aktyviai įsijungė į ALTo veiklą.

Leonas Jaras anksčiau buvo aktyvus ateitinukų veikloje, dabar eina ALTo valdybos sekretoriaus pareigas. E. Vilimaitė ir J. Gulbinienė, ALTo vicepirmininkės valdyboje, dirba įvairiose komisijose.

Inž. Eugenijus Bartkus, ALTo valdybos pirmininkas, su ponia pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard M. Nixon inauguracijos iškilnėse ir balijuje. Ponia Bartkai rengiasi iškilnėse dalyvauti.

ALVUDO VAIKŲ TEATRO SPEKTAKLIS

Po eilės įvykusių šiais metais kas savaitgalis linksmy parengimų Jaunimo entro salėje, sausio 19 d. ten pat 3 val. po pietų pasirodys ir vaikų teatras su Siskino pasaka "Džiaugsmas".

Pasaka "Džiaugsmas" savo turiniu yra pamokanti, kad gėris ir meilė nugalė visus blogųjų pasikėsinimus, ir sutrynusi patį blogį triumfuoja džiaugsmu. Įvertinant vaidintojų darbo pastangas į spektaklį, verta atsilankyti. Bilietai bus gaunami ir prie kasos. O. A.

TAISOME VIENĄ ŽODĮ

Šių metų sausio 9 d. "Naujiene" yra J. Vaičiūno straipsnis "Laisvinimo veiksniai ir mes". Artėjant prie ketvirtos skilties pabaigos atspausdinta:

"Kad jie nepasiektų savo tikslo, būtina mums visiems, banaliai ir kasdieniškai šnekančiam, susivaldyti..." Turėjo būti: "susivienyti". N. Red.

Kazys Šimkus, Kareivių Draugijos pirmininkas, rimtai sunegalavo ir yra priverstas gulėti lovoje. Tai daktaro Kisieliiaus patvarkymas: nori išgyti, klausyk gydytojo. Bet ne visi tai paais, o pasakoje neretai nuvažiuoja amžinastin. P. Šimkus, nors nekantrus ir jaučiasi galįs kilti ir eiti, bet gydytojo klauso. Atsarga gėdos nedaro.

Pirmieji šiais metais susirinkimai. Lietuvių Namų savininkų klubo susirinkimas sausio 14 dieną. Tai antras mėnesio antadienis. Nariai-ės būkite susirinkime visi, nes bus paskelbtas valdybos sąstatas, be to, bus svarstomi savi organizacijos reikalai. Kaip šių metų pirmame susirinkime parodykime rūpestį.

Draugystė Lietuvos Kareivių šio mėnesio 19 dieną turės savo narių susirinkimą Liberty svetainėje. Būkite visi savo pareigose. Metų pradžia, sumokėkite mokesčius. K. P. D.

Profesoriui ruošama byla dėl riaušių

Cook apskrities Grand Jury įgaliojo prokurorą iškelti Cleveland Western Reserve universiteto profesoriui Sidney Peck bylą. Jis yra kaltinamas tuo, kad suirutėje Chicagoje, demokratų konvencijos metu, mėginęs primesti Chicago policijos viršininko pavaduotoją James Rochford ir kad nesidavė areštuojamas.

Jei teismas pripažins jį kaltu, profesoriui grėsia kalėjimas.

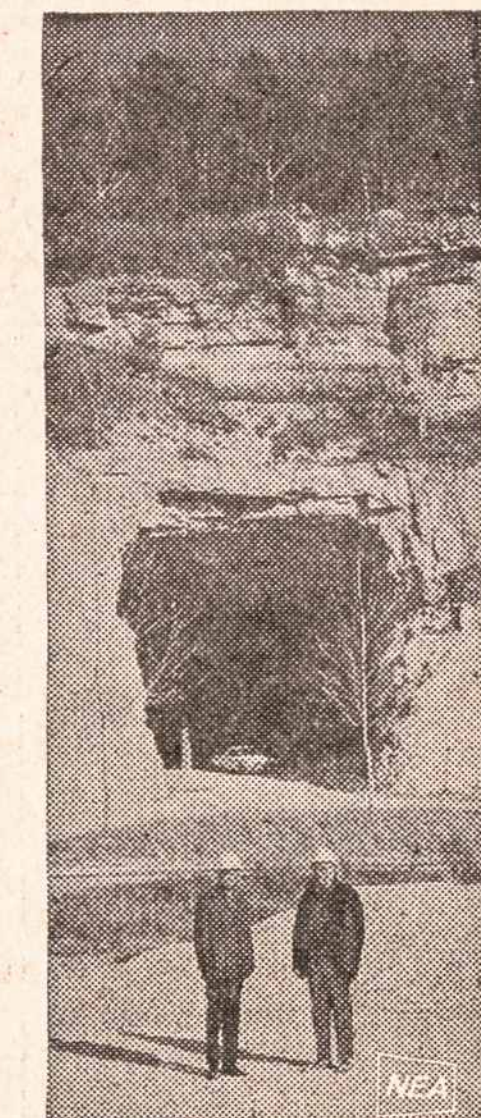
Astronautai susitiks su mokslininkais

Antradienį, sausio 14 d., Chicagoj laukiami trijų astronautų: pulk. Frank Borman, kap. James Lovell, Jr., ir leit. pulk. William Anders.

Čikagon jie atvyks 10:30 val. priešpie. Po to paradas 11:30 priešpie, vizitas miesto rotušėje, užkandis ir kiti priėmimai.

Pagaliau programos paskutinis numeris, astronautų susitikimas su 150 mokslininkų Mokslo ir Pramonės Muziejuje. Po to susirinkimo astronautai išvažiuoja.

— Šventykla, kaip masinio žmonių susirinkimo vieta, nėra per daug senas reiškinys žmonijos kultūros istorijoje. Apie tai kun. V. Bagdanavičius kalbės atnešanči trečiadienį ryšium su Mikėnų ir Minojų kultūros studijomis Jaunimo centre. Pasikaitos pradžia 7 val. 30 min.

Mississippi upės pakraštyje, Prairie du Rocher apylinkėje yra kelios senos kasyklos, tinkamos sandėliams. Civilinės Apsaugos vadovybė sudėjo daug įvairaus maisto į minėtas kasyklas. Jeigu kraštas netikėtai būtų atominėmis bombomis užplūstas, tai 30,000 gyventojų galėtų dvi savaites misti sandėlin padėtu maistu.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MICROBIOLOGIST —

MICROBIOLOGIST

Leading manufacturer of diagnostic reagents and culture media is seeking an individual, interested in applied microbiology and serology.

College degree in microbiology is required. Experience in syphilis serology preferred.

Responsibilities will involve research and development of serological reagents for the diagnosis of syphilis.

Excellent salary and benefit program. Write Or Call

J. V. Hurnevich, Director — Personnel
DIFCO LABORATORIES, INC.

920 Henry Street, Detroit, Michigan 48201

Phone (313) 961-8442

An Equal Opportunity Employer

"NAUJIENOMS"

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

FABRIKO DARBAS

GAMINTOJAI • SUSTATINETOJAI

UNSKILLED — SEMI SKILLED — SKILLED.

We will train. Excellent starting rate.

Health and welfare benefits.

National metal furniture manufacturer.

APPLY IN PERSON

1740 No. PULASKI

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininku

GENERAL OFFICE

Opening for mature woman. Permanent position. Must be good typist. 37½ hr. wk. Co. ben. inc. prof. shar. Apply in person, John A. Dickson Publishing Co. 1727 So. INDIANA

MOTINAI PADĖTI

IR LENGVAI RUOŠAI

Reikalinga jauna mergina, kuri norėtų gyventi gerose namuose, turėtų privatų kambarį, TV ir gerą atlyginimą. 2 mažai vaikai. Šiauriniame Čikagos priemiestyje. Reikia kalbėti angliškai. 272-7446

REIKALINGA

PATIKIMA MOTERIS

Bendrai namų ruošai ir prosijimui, 1 dieną savaitėje pastoviai. Park Ridge. Gera transportacija. Turi kalbėti angliškai. 825-2233

TYPING AND FILING

Full or part time, modern office with profit sharing. Phone 332-0926

SAFECO

605 WASHINGTON BLVD.

GIRL FRIDAY

TYPING & SOME SHORTHAND. GENERAL OFFICE WORK. GOOD TRANSPORTATION. GOOD SALARY. Phone 935-1373 after 10 A. M.

GENERAL OFFICE

Typing required. General office duties. Company benefits. Good transportation.

APPLY

TRINER SCALE CO.

2714 W. 21st STRET

SECRETARY

Young lady who would like to be executive secretary. Typing and shorthand required. Contact Mr. HACH 275-9300

CLEANING WOMEN

Full or Part Time. \$14.00 per day to start. Don't delay, call Abelmids today at 463-2015

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MICROBIOLOGIST —

MICROBIOLOGIST

Leading manufacturer of diagnostic reagents and culture media is seeking an individual, interested in applied microbiology and serology.

College degree in microbiology is required. Experience in syphilis serology preferred.

Responsibilities will involve research and development of serological reagents for the diagnosis of syphilis.

Excellent salary and benefit program. Write Or Call

J. V. Hurnevich, Director — Personnel
DIFCO LABORATORIES, INC.

920 Henry Street, Detroit, Michigan 48201

Phone (313) 961-8442

An Equal Opportunity Employer

"NAUJIENOMS"

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

FABRIKO DARBAS

GAMINTOJAI • SUSTATINETOJAI

UNSKILLED — SEMI SKILLED — SKILLED.

We will train. Excellent starting rate.

Health and welfare benefits.

National metal furniture manufacturer.

APPLY IN PERSON

1740 No. PULASKI

SERVICE

TECHNICIAN

Rapid growth of our Norelco dictation machine necessitates the increase in our service department. If you recently completed your military service and have electronic experience, phone for appointment. 673-1783

or come in and see ALEX KOMAR NORTH AMERICAN PHILLIPS CO. INC. "Norelco" 7530 FRONTAGE RD. SKOKIE An Equal Opportunity Employer

PLANT MANAGER

Fine opportunity for advancement with small clothing manufacturer. Must have needle trade experience and be able to use typewriter. Send resume to H. WHEELER 224 W. HURON ST. Chicago, Ill. 60610

TIMEKEEPER - MALE

Age Open Experienced in metal fabricating preferred, but will teach. Salary open. Company Benefits. Phone 678-6505 Attention JOHN CAIN

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERN FULLY EQUIPED

Newly decorated. Good going tavern. Excellent clientele and good neighborhood. 5 room apartment upstairs. Rent \$75 and \$175 a month for tavern. CALL OR 5-6516

— Šiandien pirmą kartą Gradinsko krautuvė prasideda išpardavimas. Gradinskas aparatus perka tiesiai iš Sylvania fabriko, bet ne iš urmo sandėlių. Gradinskas yra tiesioginis Sylvania fabriko įgaliotinis, todėl ir nuolaida daroma ne nuo kainų, specialiai pakeltų Kalėdų laikotarpiui, bet nuo tų žemųjų kainų, už kurias buvo pardudama lig šiaandien. Tad kam reikia spalvotos, standartinės televizijos ar Stereo Hi-Fi aparato, tuoj važiuokite į Gradinsko lietuvių elektronikos krautuvę Čikagoj. Ten dabar pirkdami jūs galite sutaupyti lig 100 dolerių. Adresas: 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. Krautuvės skelbimas "Naujiene" yra kasdien. (Pr.)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BŪVIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BY OWNER

3824 N. CLAREMONT

Two Story Brick, 2-5's Ceramic baths. Tile kitchen. Oil forced air heat. Separate units. Asking \$29,500. KE 9-5160

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS GRAZUS KAMBARYS. Pageidaujamas pensininkas. Nuoma pigi. 7259 So. Maplewood Ave., pirmame aukšte. Kreiptis savaitgalį visą dieną, darbo dienomis iki 3 val. po pietų.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamė kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Filidome aplikacijas tiems, kurie azenončiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654 State Farm Mutual

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos —

(Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.